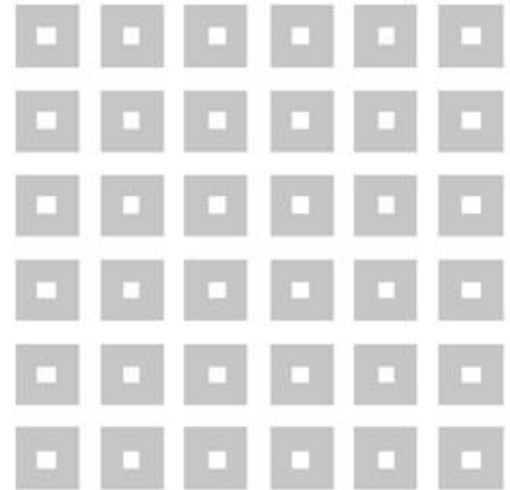
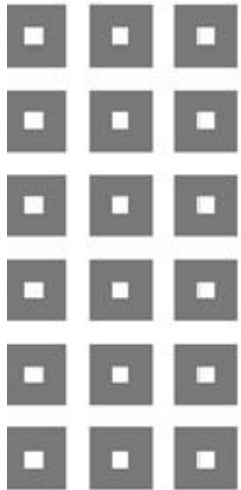

Gemeente Cromstrijen

Bestemmingsplan Landelijk gebied 2013 – 16e herziening – Agrarische bouwvlakken Torensteepoldersekade

Vastgesteld, 19 februari 2018

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel van het plan	1
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	1
1.3	Vigerende bestemmingsplannen.....	1
1.4	Leeswijzer	2
2	Planbeschrijving	3
2.1	Ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap.....	3
2.1	Bestaande situatie.....	3
2.2	Toekomstige situatie.....	5
2.3	Juridische aspecten.....	6
2.3.1	Planmethodiek	6
2.3.2	Regels	6
2.3.3	Geometrische plaatsbepaling	8
3	Ruimtelijke Ordening	9
3.1	Kader	9
3.1.1	Rijksbeleid	9
3.1.2	Provinciaal beleid	10
3.1.3	Regionaal beleid	11
3.2	Analyse	11
3.3	Conclusie	14
4	Agrarische bedrijven.....	15
4.1	Kader	15
4.2	Analyse	17
4.3	Conclusie	18
5	Natuur	19
5.1	Kader	19
5.2	Analyse	22
5.2.1	Wnb: soorten	22
5.2.2	Wnb: Natura 2000.....	26
5.2.3	Natuurnetwerk Nederland en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland ..	26
5.3	Conclusie	27
5.3.1	Wnb: soorten.....	27

5.3.2 Wnb: Natura 2000.....	28
5.3.3 Natuurnetwerk Nederland en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland ..	28
6 Water.....	29
6.1 Kader	29
6.2 Analyse	32
6.3 Conclusie	35
7.1. Kader	36
7.2 Analyse	37
7.3 Conclusie	38
8 Milieu	39
8.1 Algemeen.....	39
8.2 Bodemkwaliteit	39
8.2.1 Kader	39
8.2.2 Onderzoek.....	40
8.2.3 Conclusie	41
8.3 Akoestische aspecten.....	41
8.3.1 Kader	41
8.3.2 Onderzoek.....	42
8.3.3 Conclusie	42
8.4 Luchtkwaliteit.....	42
8.4.1 Kader	42
8.4.2 Onderzoek.....	43
8.4.3 Conclusie	45
8.5 Milieuzonering	45
8.5.1 Kader	45
8.5.2 Onderzoek.....	46
8.5.3 Conclusie	46
8.6 Externe veiligheid.....	46
8.6.1 Kader	46
8.6.2 Onderzoek.....	48
8.6.3 Conclusie	48
8.7 Overige belemmeringen	48
9 Uitvoerbaarheid	49
9.1 Economische uitvoerbaarheid.....	49
9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	49

10	Procedure.....	50
10.1	Vorbereidingsfase	50
10.2	Ontwerpfase.....	50
10.3	Vaststellingsfase	50

Bijlagen

1. Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, BAAC, V-16.0154, d.d. januari 2018
2. Verkennend bodemonderzoek, bouwvlak A, Terra Milieu bv, Tm2016.256-1, d.d. 19 juli 2016
3. Verkennend bodemonderzoek, bouwvlak B, Terra Milieu bv, Tm2016.256-2, d.d. 19 juli 2016
4. Notitie akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï, KuiperCompagnons, 834.302.00 d.d. 14 juni 2016
5. Nota vooroverleg

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het plan

De provincie Zuid-Holland onderhandeld over het uitplaatsen van agrarische bedrijven om zo het realiseren van natuur- en recreatiegebieden binnen de provincie mogelijk te maken. De ontwikkeling die in dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt is bestemd voor de verplaatsing van akkerbouwbedrijven uit Rhoon. In het gebied dat in aanmerking komt voor de uitplaatsing, zijn echter nog geen agrarische bebouwingspercelen aanwezig. Het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2013' moet daarom worden herzien door het opnemen van de twee bouwvlakken voor de vestiging van de akkerbouwbedrijven.

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen in de Torensteepolder, in het buitengebied van de gemeente Cromstrijen. De ligging is op de afbeelding 1.1 weergegeven. De twee percelen grenzen aan de Torensteepoldersekade.

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Ter plaatse van de twee agrarische bouwvlakken vigeert het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2013' dat op 4 juli 2013 door de gemeenteraad van de gemeente Cromstrijen is vastgesteld. Voorliggend bestemmingsplan vervangt het vigerende bestemmingsplan ter plaatse van de twee agrarische bouwvlakken.

1.4 Leeswijzer

Deze toelichting start met een aantal algemene planaspecten. Hierna volgt de planbeschrijving plaats en wordt tevens een toelichting gegeven op de bestemmingsmethodiek. Vervolgens volgt de achterliggende onderbouwing ten aanzien van ruimtelijke ordening, agrarische bedrijven, recreatie, natuur en landschap, water, mobiliteit, archeologie en cultuurhistorie en milieu. Tenslotte, wordt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan aangetoond en wordt ingegaan op het overleg- en inspraaktraject en de verdere procedure.

2 Planbeschrijving

2.1 Ontwikkelingsgeschiedenis van het landschap

Het plangebied is gelegen in het Zeeuws-Hollandse Deltalandschap, een relatief jong landschap. Vanaf 600 v. Chr. drong de zee ver dit gebied binnen. Wat nu Zuidwest-Nederland is, werd opgesplitst in een archipel van losse eilanden: een zout getijdengebied. Door de bewegingen van zee en rivieren werd sediment af- en aangevoerd. Op de hogere plaatsen ontstonden schorren. Vanaf de elfde eeuw na Chr. raakten de schorren langzaamaan bewoond. Deze op natuurlijke wijze ontstane hoge delen zijn bekend als het 'oudland'. Met de komst van de mens werd de weg richting het huidige man-made landschap ingezet, zoals dat vandaag de dag bestaat in de Hoeksche Waard en de gehele Delta: het dijenlandschap ontstond. Allereerst werd het oudland bedijkt. Toen in 1421 de Sint Elisabethsvloed het gebied overstroomde en de waterlopen in het deltagebied drastisch veranderden, ontstond de Hoeksche Waard. Daarvoor hoorde het oostelijk deel bij de Grote Waard en het westelijk deel bij het voormalige eiland Putten. Na deze overstroming waren alleen de polders Munnikenland en Sint Anthoniepolder en enkele dijken nog over, als een eiland.

Buitendijks ging het opslibben door. Verder van de dijk was de stroming sterker en sloeg vooral grover materiaal (zand) neer. Na voldoende opslibbing werden de schorren ingepolderd. Dit proces herhaalde zich steeds waardoor telkens meer land werd teruggewonnen op de zee: het 'nieuwland'. Hierdoor groeide het eiland tot wat nu de Hoeksche Waard is. De ontginning heeft van noord naar zuid plaatsgehad. De jonge zeeklei in het gebied was bijzonder geschikt voor akkerbouw.

Uit de hierboven beschreven ontwikkelingsgeschiedenis van de Hoeksche Waard is de huidige ordening van het landschap van de gemeente Cromstrijen ontstaan, dat voornamelijk uit bedijkte aanwaspolen bestaat. Het resultaat is het huidige karakteristieke landschap, met langgerekte open polders begrensd door lange, hoofdzakelijk oost-west lopende dijken met bomenlanen. De geschiedenis van achtereenvolgende inpolderingsrondes (van noord naar zuid) is daardoor nog altijd goed leesbaar in het landschap.

2.1 Bestaande situatie

Het landschap in de Gemeente Cromstrijen bestaat veelal uit open polders, waarvan de meeste gronden in gebruik zijn voor akkerbouw. Het plangebied is momenteel ook in gebruik als akkerbouwgrond. In het relatief grootschalige open aanwaspolderlandschap is de verkaveling kleinschalig, maar zijn de ruimtelijke eenheden groot. De weidsheid van het landschap is kenmerkend. Er is weinig bebouwing aanwezig in de polders. Langs polderwegen en kreken staat geen hoogopgaande beplanting. Binnen het poldersysteem worden de ruimtes voornamelijk begrensd door met bomenlanen beplante dijken en door de kernen, waaronder Numansdorp.

Afbeelding 2.1: bestaande situatie perceel ten noorden van Torensteepoldersekade

Afbeelding 2.2: bestaande situatie perceel ten zuiden van Torensteepoldersekade

2.2 Toekomstige situatie

Dit bestemmingsplan betreft een ontwikkelingsgericht bestemmingsplan. Dit houdt in dat er door middel van het bestemmingsplan een ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt. Deze ontwikkeling bestaat uit de realisatie van twee agrarische bouwvlakken ten behoeve van de oprichting van een akkerbouwbedrijf. De percelen zijn respectievelijk 1 en 1,5 hectare van omvang.

Eén bouwvlak wordt aan de noordzijde van de Torensteepoldersekade gesitueerd, ten oosten van het voormalige trekkerstation van de (voormalige) Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen. Door de provincie Zuid-Holland en de gemeente Cromstrijen zijn afspraken gemaakt over de gefaseerde ontwikkeling van het totale gebied van de (voormalige) Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen. Hierbij wordt uitgegaan van zoveel mogelijk uitruil van bestaande bestemmingen. Aan de noordzijde van de Torensteepoldersekade is een bomenrij aanwezig. Deze bomenrij blijft behouden. De agrarische bouwpercelen maken gebruik van de reeds aanwezige inritten.

Het andere bouwvlak wordt aan de zuidkant van de Torensteepoldersekade gesitueerd, verder naar het oosten. Momenteel is de Torensteepoldersekade ter hoogte van de percelen nog geen openbaar toegankelijke weg. Dit zal worden gewijzigd.

Op de agrarische bedrijfspercelen kunnen bedrijfsgebouwen worden gebouwd en een bedrijfswoning. Voor de bouw mogelijkheden wordt aangesloten op de mogelijkheden uit het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2013'. De goothoogte van de bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan 6 meter en de bouwhoogte niet meer dan 10 meter. Per bouwvlak is één bedrijfswoning toegestaan.

Afbeelding 2.3: Situering bouwvlakken

Mobiliteit.

De agrarische percelen worden nu gebruikt door agrarische ondernemers die een bedrijf op geruime afstand van de percelen hebben. Daardoor moet men in de huidige situatie met de producten naar de bedrijven rijden die op een andere locatie gesitueerd zijn. Door de nieuwe ontwikkeling zullen de producten in eerste instantie opgeslagen worden in de bewaarschuren van de nieuw op te richten agrarische bedrijven op de percelen zelf. De efficiënte afvoer van de producten zal daardoor minder verkeersbewegingen te weeg brengen. Voorts is sprake van zeer beperkte activiteiten en daarmee samenhangende verkeersbewegingen op het (voormalige) trekkerstation vergeleken met de situatie uit het verleden. Deze activiteiten zullen door de oprichting van de twee agrarische bedrijven nog verder dalen, simpelweg omdat de grond daarvoor voor een grootdeel niet meer bij het (voormalige) trekkerstation behoort.

2.3 Juridische aspecten

2.3.1 Planmethodiek

Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012 (Rsro2012). Dit houdt in dat het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012), de verbeelding is getekend conform Informatiemodel Ruimtelijke Ordening 2012 (IMRO2012) en wordt uitgewisseld volgens de conventies van de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (STRI2012).

Qua methodiek is aangesloten op het bestemmingsplan 'Landelijk gebied 2013'. Dit houdt voor dit bestemmingsplan in, dat binnen de agrarische bestemming een bouwvlak is opgenomen waarbinnen het erf en de bebouwing gerealiseerd mag worden.

2.3.2 Regels

De regels bestaan uit vier hoofdstukken:

Inleidende regels (hoofdstuk 1)

Bestemmingsregels (hoofdstuk 2)

Algemene regels (hoofdstuk 3)

Overgangs- en slotregels (hoofdstuk 4)

Hierna wordt een korte toelichting gegeven op de in het plan voorkomende bestemmingen.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

In dit hoofdstuk is een aantal begrippen verklaard dat voorkomt in de regels. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen. Daarnaast is het artikel "wijze van meten" opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgeschreven maatvoering in het plan gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

In deze paragraaf zijn de in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. In ieder artikel is per bestemming bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Tevens zijn, waar mogelijk, flexibiliteitsbepalingen opgenomen

Agrarisch

Voor de twee agrarische gronden in het plangebied is de bestemming 'Agrarisch' opgenomen. De nieuwe agrarische bedrijfspercelen (erven) zijn binnen een bouwvlak van 1,5 ha opgenomen. De agrarische functies die niet wenselijk zijn, zoals glastuinbouw, (intensieve) veehouderij en paardenhouderij, zijn in de regels uitgesloten. Wel is het toegestaan om hobbymatig paarden te houden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In deze paragraaf worden, in aanvulling op de bestemmingsbepalingen, aanvullende regels gesteld.

Anti-dubbelregel

In deze regel is vastgelegd dat grond die in aanmerking moest worden genomen bij het verlenen van een omgevingsvergunning, waarvan de uitvoering heeft plaatsgevonden of alsnog kan plaatsvinden, bij de beoordeling van een andere aanvraag om een omgevingsvergunning niet opnieuw in beschouwing mag worden genomen.

Algemene bouwregels

In dit artikel is een aantal aanvullende bouwregels opgenomen die voor alle bestemmingen kunnen gelden. Bijvoorbeeld extra bouwmogelijkheden voor ondergeschikte bouwdelen zoals balkons, galerijen en kelders, maar ook beperking van bouwmogelijkheden als gevolg van, bijvoorbeeld milieuwetgeving.

Algemene aanduidingsregels

Aanvullend op de (algemene) bouwregels gelden bijzondere bouwbeperkingen die met een aanduiding in de geometrische plaatsbepaling zijn weergegeven, waaronder voor externe veiligheid en cultuurhistorie.

Algemene afwijkingsregels

Dit artikel is een aanvulling op de afwijkingsregels uit de bestemmingen waarin nog een aantal algemene afwijkingen is opgenomen. Het betreft hier een standaardregeling die het mogelijk maakt om bij de uitvoering van bouwplannen beperkte afwijkingen van het plan mogelijk te maken. Bijvoorbeeld een geringe overschrijding van de toegestane bouwhoogte of het mogelijk maken van de bouw van schakelkastjes (nutsgebouwtje) in het openbare gebied.

Algemene wijzigingsregels

In dit artikel is een aantal algemene wijzigingsregels opgenomen. Het betreft hier een standaardregeling die het mogelijk maakt om bij de uitvoering van bouwplannen beperkte afwijkingen van het plan mogelijk te maken die niet met afwijkingsregels geregeld kunnen worden. Bijvoorbeeld een geringe wijziging van de bestemmingsgrens.

Algemene procedureregels

Dit artikel regelt de procedure die burgemeester en wethouders dienen te volgen indien toepassing wordt gegeven aan de in dit plan opgenomen afwijkings- of wijzigingsregels.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het overgangsrecht is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd.

In de slotregel is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

2.3.3 Geometrische plaatsbepaling

Voor het verbeelden van de geometrisch bepaalde bestemmingen is een topografische ondergrond gebruikt. Met behulp van lijnen, coderingen en arceringen is aan gronden (en in dit geval ook wateren) een bepaalde bestemming toegekend. Binnen een bestemmingsvlak zijn met aanduidingen nadere regels aangegeven.

3 Ruimtelijke Ordening

3.1 Kader

3.1.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 13 maart 2012 in werking getreden. Deze structuurvisie vervangt de Nota Ruimte. De structuurvisie geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op Rijksniveau en is de 'kapstok' voor bestaand en nieuw Rijksbeleid met ruimtelijke consequenties. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028.

De leidende gedachte in de SVIR is ruimte maken voor groei en beweging. De SVIR is de eerste Rijksnota die de onderwerpen infrastructuur en ruimte integraal behandelt. In de SVIR richt het Rijk zich vooral op decentralisatie. De verantwoordelijkheid wordt verplaatst van Rijksniveau naar provinciaal en gemeentelijk niveau.

Door urbanisatie, individualisering, vergrijzing en ontgroening nemen de ruimtelijke verschillen toe. Vanaf 2035 groeit de bevolking niet meer. De samenstelling van de bevolking, en daarmee de samenstelling van huishoudens, verandert. Ambities tot 2040 zijn onder andere het aansluiten van woon- en werklocaties op de (kwalitatieve) vraag en het zoveel mogelijk benutten van locaties voor transformatie en herstructurering. Ook wil het Rijk ervoor zorgen dat in 2040 een veilige en gezonde leefomgeving met een goede milieukwaliteit wordt geboden. Dit moet voor zowel het landelijk als het stedelijk gebied gelden. In de SVIR is verder vastgelegd dat provincies en (samenwerkende) gemeenten verantwoordelijk zijn voor programmering van verstedelijking. (Samenwerkende) gemeenten zorgen voor (boven)lokale afstemming van woningbouwprogrammering die past binnen de provinciale kaders. Ook zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de woningbouwprogramma's.

Ter versterking van het vestigingsklimaat in de stedelijke regio's rondom de main-, brain- en greenports geldt een gebiedsgerichte, programmatische urgentieaanpak. In krimpregio's wordt het interbestuurlijke programma bevolkingsdaling doorgezet.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Rijk legt met het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), de nationale ruimtelijke belangen juridisch vast. Enerzijds betreft het de belangen die reeds in de (ontwerp-) AMvB Ruimte uit 2009 waren opgenomen en anderzijds is het Barro aangevuld met onderwerpen uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). Het besluit is op 30 december 2011 in werking getreden.

Onderwerpen waarvoor het Rijk ruimte vraagt zijn de mainportontwikkeling van Rotterdam, bescherming van de waterveiligheid in het kustfundament en in en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, zoals de Beemster, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling van Amsterdam en de uitoefening van defensietaken. Ter bescherming van deze belangen zijn reserveringsgebieden, begrenzingen en

vrijwaringszones opgenomen. In het besluit is aangegeven op welke wijze bestemmingsplannen voor deze gebieden moeten zijn ingericht. Indien geldende bestemmingsplannen niet voldoen aan het Barro dan moeten deze binnen drie jaar na inwerkingtreding van het besluit zijn aangepast.

Bij besluit van 28 augustus 2012 (inwerking getreden op 1 oktober 2012) is het Barro aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen hoofdinfrastructuur (reserveringen voor hoofdwegen en landelijke spoorwegen en vrijwaring rond Rijksvaarwegen), de elektriciteitsvoorziening, het regime van de herijkte ecologische hoofdstructuur en waterveiligheid (bescherming van primaire waterkeringen en bouwbeperkingen in het IJsselmeergebied).

Ook is bij besluit van 28 augustus 2012 het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangepast. In het Bro is de ladder voor duurzame verstedelijking (duurzaamheidsladder) opgenomen. Als gevolg van deze wijziging zijn gemeenten en provincies verplicht om in de toelichting van een ruimtelijk besluit de duurzaamheidsladder op te nemen, wanneer een zodanig besluit een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt.

3.1.2 Provinciaal beleid

Visie Ruimte en Mobiliteit en Verordening Ruimte

Op 9 juli 2014 hebben Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland de Visie Ruimte en Mobiliteit, het Programma Ruimte, het Programma Mobiliteit en de Verordening Ruimte vastgesteld. Het beleid is op 1 augustus 2014 in werking getreden.

Deze tijd vraagt om maatwerk, flexibiliteit en aanpassingsvermogen, onder andere omdat ontwikkelingen minder voorspelbaar zijn en demografische ontwikkelingen in de diverse regio's verschillen. Maatwerk, flexibiliteit, aanpassingsvermogen en samenwerking zijn sleutelbegrippen in de Visie Ruimte en Mobiliteit.

De provincie stelt de behoefte van de gebruiker centraal; het aanbod moet afgestemd zijn op de vraag. Daarbij zet de provincie in op een efficiënte benutting van de ruimte en de netwerken, met aandacht voor de (ruimtelijk) kwaliteit. De provincie heeft vier rode draden benoemd:

1. beter benutten van wat er is
2. vergroten van de agglomeratiekracht
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit
4. bevorderen van de transitie naar water- en energie efficiënte samenleving.

De vier rode draden zijn uitgewerkt in regelgeving, door het toepassen van:

- A. de ladder voor duurzame verstedelijking
- B. de integrale kwaliteitskaart
- C. het categoriseren van alle gebieden naar kwaliteiten gekoppeld met de aard en schaal van ontwikkelingen.

3.1.3 Regionaal beleid

Intergemeentelijke Structuurvisie Hoeksche Waard

De vaststelling van de Structuurvisie Hoeksche Waard door de raad van Cromstrijen heeft op 9 juli 2009 plaatsgevonden. De Structuurvisie beoogt sturing te geven aan de ruimtelijke ontwikkeling van de regio. De ambitie vanuit de regionale structuurvisie is dat buiten de daarin opgenomen rode bebouwingscontour nieuwe landgoederen en andere vormen van landelijk wonen worden ingezet als een kwaliteitsimpuls voor het landschap. Hiermee kan worden bijgedragen aan de gewenste 'vergroening' van dijken en behoud van monumentale boerderijen.

De landbouw krijgt ruimte om zich verder te ontwikkelen in de inrichting van schaalvergroting en/of specialisatie, daarbij rekening houdend met de kwaliteit van het landschap. Ingezet wordt op de versterking van grootschalige grondgebonden productielandbouw. Dat is immers typerend voor de Hoeksche Waard en de beste garantie voor behoud van het (resterende) open landschap. Er moet voldoende planologische ruimte zijn voor bedrijfsontwikkeling, bijvoorbeeld schaalvergroting in gebouwen, en voor ontwikkeling van grotere agroclusters. Een goede ontsluiting van de agrarische bebouwing en een directe aantakking van de grotere landbouwbedrijven op het regionale wegennet is een voorwaarde voor een efficiënte bedrijfsvoering. Dit kan gestimuleerd worden door een gericht locatiebeleid als het gaat om de vestiging van nieuwe agrarische bedrijven of om de concentratie van verspreide agrarische bebouwing.

3.2 Analyse

Rijksbeleid

De SVIR en het Barro zien op nationale ruimtelijke belangen, waaronder de ontwikkeling Mainport Rotterdam. Om leefbaarheid en economie in balans te houden wordt gelijk met de aanleg van Maasvlakte 2, nieuw, 750 hectare groot, natuur- en recreatiegebied voor de regio Rotterdam gerealiseerd. De realisatie van twee agrarische bouwvlakken zorgt ervoor dat elders binnen de provincie natuur- en recreatiegebied kan ontstaan. Dit draagt bij aan het doel van het project Mainportontwikkeling Rotterdam en daarmee aan de belangen uit het rijksbeleid.

Voor elke stedelijke ontwikkeling dient de Ladder voor Duurzame Verstedelijking te doorlopen worden. De realisatie van twee agrarische bouwvlakken is géén stedelijke ontwikkeling. Toetsing aan de ladder is dan ook niet benodigd.

Provinciaal beleid

Conform de Verordening Ruimte wordt medewerking verleend aan een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, als voldaan wordt aan de regels voor ruimtelijke kwaliteit. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in inpassen, aanpassen en transformeren. Tevens dient voldaan te worden aan de richtpunten van de kwaliteitskaart.

De toevoeging van twee akkerbouwbedrijven in het buitengebied op een locatie waar in de bestaande situatie al landbouwactiviteiten plaatsvinden, kan beschouwd worden als inpassen, omdat de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de aard en schaal van het gebied, namelijk twee akkerbouwbedrijven langs een bestaande weg in het buitengebied waarbij gebruik wordt gemaakt

van de bestaande inritten. Ook wordt voldaan aan de richtpunten van de kwaliteitskaart (zie hierna). De akkerbouwbedrijven worden in een bestaand landbouwgebied gesitueerd, waardoor de huidige kenmerken en patronen in het landschap herkenbaar blijven. De bedrijven worden niet in het open middengebied gesitueerd, maar langs een weg, waar reeds diverse landbouwactiviteiten plaatsvinden.

Toetsing kwaliteitskaart

Het plangebied maakt deel uit van het Zuid-Hollandse rivierdeltalandschap. In de Zuid-Hollandse delta zijn de wateropgaven en de opgaven voor de eilanden nauw met elkaar verweven. De provincie zet in op het bieden van ontwikkel- en vergroeningsmogelijkheden voor de grondgebonden landbouw. Met name in de Hoeksche Waard en op Goeree-Overflakkee is ruimte voor innovatieve landbouw, naast de recreatieve en landschappelijke waarden. Rond de hoogwaardige landbouw in de Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee, de dominante economische sector in dit gebied, speelt een aantal ruimtelijk-economische vraagstukken. Dat zijn bijvoorbeeld de beschikbaarheid van goede landbouwgrond, de verkeersontsluiting, de verduurzaming van de energievoorziening en schaalvergroting. Op Voorne-Putten en de Hoeksche Waard vormt de ontwikkeling van goede en recreatief aantrekkelijke overgangen tussen stad/dorp en land een opgave. Op het niveau van de gehele Zuid-Hollandse Delta zet de provincie in op de instandhouding en de voltooiing van Deltanatuur, en op gerichte ontwikkeling van recreatie en toerisme. Die ontwikkeling zal vooral moeten worden gekoppeld aan de kust en het waternetwerk van zeearmen en rivieren, maar ook aan de kwaliteit van het cultuurlandschap.

Laag van de ondergrond: rivierdeltacomplex (jonge zeelei)

Ontwikkelingen op deze locatie dienen rekening te houden met hun invloed op het watersysteem als geheel en bij te dragen aan een duurzame en zo eenvoudig mogelijke werking van dit systeem. Daarnaast dient ruimte voor natuurlijke dynamiek als uitgangspunt te worden genomen.

Richtpunten	Toetsing
Ontwikkelingen dragen bij aan behoud of vergroting van ruimte voor dynamische natuurlijke processen en zoet-zoutovergangen in de Deltawateren en natuurlijke buitendijkse gebieden.	De ontwikkeling heeft hier geen invloed op. De locatie is een binnendijkse locatie die niet in de omgeving van natuurgebieden of zoet-zoutovergangen is gelegen.
Ontwikkelingen houden de onregelmatige patronen en het reliëf in het landschap herkenbaar en in stand.	De akkerbouwbedrijven worden langs de Torensteepoldersekade gebouwd. De ontwikkeling heeft daarmee geen invloed op de patronen en het reliëf in het landschap. Deze blijven herkenbaar en in stand.
Ontwikkelingen in het rivierengebied houden het verschil tussen komgronden en oeverwallen herkenbaar.	De locatie is niet in een rivierengebied gelegen. Richtpunt is niet van toepassing.

Laag van de cultuur- en natuurlandschappen: Zeekleipolder

Bij nieuwe ontwikkelingen dienen karakteristieke kenmerken van de afzonderlijke eilanden en de verschillen daartussen versterkt te worden. De dijken dienen als herkenbare landschappelijke structuurdragers in contrast met het grootschalige, open polderlandschap behouden te blijven.

Richtpunten	Toetsing
Ontwikkelingen dragen bij aan het versterken van de karakteristieke kenmerken van de eilanden en de verschillen daartussen.	Akkerbouwbedrijven langs de wegen en dijken zijn karakteristiek voor deze regio. Met de bouw van de twee akkerbouwbedrijven aan de Torensteepoldersekade wordt bijgedragen aan dit kenmerk.
Ontwikkelingen aan de rand van de eilanden passen bij de maat en schaal van de dijk en de deltawateren.	De ontwikkeling vindt niet direct aan de rand van het eiland plaats. Het richtpunt is niet van toepassing.
Herkenbaar houden van het patroon van (ronde) opwas- en (langgerekte) aanwasvelden door behouden en versterken van de (beplante) dijk als herkenbare landschappelijke structuurdrager in contrast met de grootschalig, open polder.	Met de bouw van de akkerbouwbedrijven wordt de (beplante) weg als herkenbare landschappelijke structuurdrager behouden en versterkt.
Versterken van de kreek als herkenbare landschappelijke structuurdrager van het zeekleilandschap.	Niet van toepassing; er is geen kreek in de nabijheid van de voorgenomen ontwikkeling
Bebouwing concentreert zich in of bij compacte kernen, niet in het open middengebied van de polders.	De voorziene locatie voor de twee akkerbouwbedrijven is gelegen in de nabijheid van de kern Numansdorp. In de directe omgeving zijn langs de dijken en wegen meerdere agrarische bedrijven gevestigd. De agrarische bouwvlakken komen langs een bestaande weg te liggen. Het open middengebied van de polders wordt met deze ontwikkeling dan ook niet aangetast.
Behoud van het contrast tussen de binnendijkse akkerbouwvelden en buitendijkse natuur.	De achterliggende akkerbouwvelden blijft behouden. Het contrast tussen de binnendijkse akkerbouwvelden en buitendijkse natuur wordt niet aangetast.

Laag van de stedelijke occupatie: niet van toepassing

De locatie heeft geen aanduiding op de laag van de stedelijke occupatie; met betrekking tot deze kwaliteit zijn er geen richtpunten waar ontwikkelingen aan dienen te moeten voldoen.

Laag van de beleving

De stiltegebieden zijn de (relatief) luwe gebieden met beperkte verstedelijking, waar het dagelijks geluid de 40 decibel niet overstijgt. Hier vindt men rust en stilte als contrast met het dynamisch stedelijk gebied.

Richtpunten	Toetsing
In de stiltegebieden is alleen ruimte voor "gebiedseigen" geluid.	Het toevoegen van twee akkerbouwbedrijven aan de Torensteepoldersekade is een gebiedseigen ontwikkeling en heeft derhalve geen nadelige invloed op het stiltegebied.

Regionaal beleid

De twee te vestigen agrarische bedrijven zijn akkerbouwbedrijven. Daarmee wordt aangesloten op de voor de Hoeksche Waard typerende grootschalige grondgebonden productielandbouw. De bedrijven zullen het kenmerkende open agrarische landschap in stand houden. De bouwvlakken worden langs een bestaande weg gesitueerd. De landbouwgronden van de bedrijven zijn in de directe omgeving van de agrarische bouwvlakken gelegen.

3.3 Conclusie

Op nationaal, provinciaal en regionaal niveau wordt aangesloten op het bestaande beleid. Gezien het bovenstaande vormen het nationale, provinciale en regionaal beleid geen belemmering voor de ontwikkeling van de twee agrarische bouwvlakken.

4 Agrarische bedrijven

4.1 Kader

Visie ruimte en mobiliteit

In Zuid-Holland blijft ruimte voor agrarisch ondernemerschap, zodat de economische kracht van de sector behouden blijft en waar mogelijk wordt versterkt. Tegelijk ligt er een verantwoordelijkheid bij de landbouwsector om zich op de markt en de omgeving te oriënteren. De landbouw staat de komende jaren voor ingrijpende veranderingen, onder meer als gevolg van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en veranderingen in de marktvraag, maatschappelijke opvattingen en wet- en regelgeving.

De grondgebonden landbouw is een gezichtsbepalende factor in het landelijk gebied. De sector heeft een economisch gezond perspectief. De toegevoegde waarde is, ondanks de hoge grondprijzen, relatief groot. De vitaliteit van de grondgebonden landbouw is zowel voor de regionale economie als voor de kwaliteit van het landschap belangrijk.

Bij het bieden van ruimte voor verdere ontwikkeling wil de provincie bereiken dat de landbouw een flinke sprong maakt in verduurzaming, ruimtelijke kwaliteit en het inspelen op omgevingsfactoren. De grondgebonden landbouw blijft daarnaast een belangrijke drager van de ruimtelijke kwaliteit in Zuid-Holland. In die zin heeft de landbouw een verantwoordelijkheid voor de landschappelijke, recreatieve en ecologische gebiedskwaliteit. De provincie wil daarom de agrarische functie als producent van duurzaam voedsel en als belangrijke drager van het cultuurlandschap ook op termijn veiligstellen.

In de bedrijfsvoering vraagt de samenleving prestaties op het gebied van duurzaamheid, vergroening, dierenwelzijn en volksgezondheid. Tegelijk is er, in het licht van diversiteit in het landelijk gebied, ruimte voor diverse nevenfuncties, mits passend in de gebiedskwaliteit. Het is vooral aan de agrarische ondernemer zelf om te kiezen voor schaalvergroting of verbreding en daarbij in te spelen op omgevingsfactoren en ruimtelijke kwaliteitseisen.

Het vraagt een bepaalde schaalgrootte van een agrarisch bouwblok om in verduurzaming en modernisering te investeren met een verantwoorde terugverdientijd (rentabiliteit). Een zekere omvang is daarnaast nodig voor dierenwelzijn en voor ruimtelijke inpassing van activiteiten en voorzieningen. En ook voor agrarische bebouwing geldt het ruimtelijk kwaliteitsbeleid.

In de meeste gevallen biedt de toegestane maximale omvang van 2 hectare voor een agrarisch bouwvlak voldoende ruimte voor de toekomst. In een incidenteel geval is dit niet voldoende of reiken de ambities van een agrarisch ondernemer verder. De provincie houdt de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor het gangbare agrarisch bedrijf begrensd op 2 hectare voor een agrarisch bouwblok, zowel in de intensieve veehouderij als in de melkveehouderij.

In verband met mogelijke verbreding van activiteiten (met bijvoorbeeld zorg, recreatie of duurzame energieopwekking door middel van biomassavergisting) biedt de provincie indien nodig meer ruimte. Een bouwblok kan dan onder voorwaarden tot maximaal 2,5 hectare uitbreiden. Een voorwaarde is dat de agrarische hoofdfunctie behouden blijft.

Agenda Landbouw

Met de Agenda Landbouw biedt de provincie Zuid-Holland een visie op de ontwikkeling van een duurzame, economisch rendabele landbouw. Daarnaast bevat de agenda een strategie om tot een dergelijke landbouw te komen en een uitwerking per regio.

In heel Zuid-Holland is duurzame, economische rendabele landbouw mogelijk. Over het geheel gezien zal de kosten-batenstructuur verbeterd moeten worden. De provincie zal daaraan bijdragen door in te zetten op de volgende speerpunten:

1. Verbetering van de landbouwstructuur (inclusief agrarische infrastructuur).
2. Vermindering van de druk op landbouwgrond.
3. Vergroting van de regionale markt (streekproducten, diensten voor de stad).
4. Verduurzaming van de landbouw op basis van de Europese prioriteiten biodiversiteit, energie, waterbeheer en klimaatadaptatie.
5. Vergroting van toegang tot en toepassing van kennis.

De provincie Zuid-Holland is onderverdeeld in drie typen agrarische gebieden, te weten:

1. De *agrarische topgebieden* waar de landbouw een blijvend perspectief heeft voor productie op de wereldmarkt.
2. De *agrarische gebieden met een opgave* waar de huidige of toekomstige omstandigheden zullen leiden tot lagere productiviteit en rendabiliteit.
3. De *agrarische gebieden onder invloed van de stad* met een hoge potentie om de regionale markt te gebruiken voor de afzet van (specialistische) producten en diensten.

Structuurvisie Hoeksche Waard

In de Structuurvisie wordt de volgende visie op het thema landbouw gegeven:

De landbouw dient de ruimte te krijgen om zich verder te ontwikkelen in de richting van schaalvergroting en/of specialisatie, mits dit bijdraagt aan behoud of versterking van de kernkwaliteiten van het landschap.

Ingezet wordt op een versterking van grootschalige grondgebonden productielandbouw. Gesteld wordt dat de goede landbouwstructuur en de gunstige ligging ten opzichte van belangrijke verwerkings- en distributiecentra maken dat de economische vooruitzichten voor een dergelijke ontwikkeling gunstig zijn. Door middel van gericht locatiebeleid dient er voldoende planologische ruimte voor bedrijfsontwikkeling te zijn. Een goede ontsluiting is een voorwaarde voor efficiënte bedrijfsvoering.

Bijdrage aan de biodiversiteit

Duurzame landbouw kan in belangrijke mate bijdragen aan behoud van de biodiversiteit. De regio streeft naar voortzetting en intensivering van de agrorandenregeling en de functionele biodiversiteit.

Beeldkwaliteit agrarische gebouwen en erven

Nieuwe grotere bedrijfsgebouwen en nevenfuncties moeten passen bij het landschap en zorgvuldig worden ingepast. Plannen voor bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen worden getoetst aan de vereisten ten aanzien van landschappelijke inpassing en beeldkwaliteit. De Structuurvisie Hoeksche Waard geeft daarvoor de juiste aanknopingspunten. Regionale afstemming is vereist om in specifieke zones extra mogelijkheden voor nevenfuncties te bieden.

4.2 Analyse

Huidige situatie

Het totale landbouwareaal in de Hoeksche Waard bedraagt ongeveer 19.000 ha. Akkerbouw is de grootste grondgebruiker. De gemiddelde bedrijfsgrootte ligt op ongeveer 40 ha, hoger dan het Nederlands gemiddelde. De productieomvang en -intensiteit liggen onder het landelijk gemiddelde.

De in het plangebied aanwezige agrarische bedrijven bestaan voornamelijk uit landbouwbedrijven. Omdat de landbouw de economische drager vormt is verdergaande schaalvergroting of (in combinatie met) het ontplooiën van nevenactiviteiten noodzakelijk om ook in de toekomst de bedrijven economisch gezond te houden.

Trends in de landbouw

Het aandeel van landbouw in de Nederlandse economie neemt verder af, evenals het aantal werkenden in de landbouw. Men beseft tegenwoordig dat de grondgebonden landbouw naast het produceren van voedsel, een belangrijke rol speelt bij de instandhouding en het beheer van het landelijk gebied. Agrarische ondernemers hebben als belangrijkste grondgebruikers in het landelijk gebied de verantwoordelijkheid voor het behouden van een zekere basiskwaliteit van de groene ruimte.

Ook in de Hoeksche Waard is de landelijke trend merkbaar en stoppen agrarische bedrijven met hun bedrijfsvoering. De toenemende schaalvergroting in de agrarische sector speelt hierin ook een aanzienlijke rol.

In de Landbouwontwikkelingsvisie van de LTO Noord voor de Zuid-Hollandse eilanden wordt gesteld dat sprake is van een trendbreuk, na tientallen jaren van afnemende opbrengsten, is het economisch perspectief voor de landbouw weer rooskleurig. De Zuid-Hollandse eilanden hebben een bijzondere positie om te kunnen profiteren van de toenemende vraag op de Wereldmarkt. Door het klimaat, bodem, waterhuishouding en de ligging ten opzichte van toeleverende en verwerkende bedrijvigheid en grote afzetmarkten.

Het landelijk gebied van de gemeente Cromstrijen is in de Agenda Landbouw aangegeven als 'agrarisch topgebied'. In deze gebieden kan in de toekomst de landbouw een blijvende rol spelen voor de productie op de wereldmarkt. Agrarische topgebieden zijn gebieden met een vruchtbare en stevige bodem. Deze gebieden worden gekenmerkt door een goede tot redelijke verkavelingsstructuur, voldoende ruimte voor groei, innovatie, bereikbaarheid voor leveranciers en afnemers van agrarische producten en voldoende aanbod van zoet water.

De inzet van de provincie is hier gericht op het in stand houden en verbeteren van de toegankelijkheid tot het distributienetwerk (van leverancier tot afnemer) en het verbeteren van de landbouwstructuur (verkaveling, huiskavels, schaalvergroting, etc.).

Uitbreidingsruimte

De twee agrarische bouwvlakken hebben een oppervlakte van 1 en 1,5 hectare. Deze oppervlakte wordt voldoende geacht voor in ieder geval de planperiode van 10 jaar.

Nevenfuncties en functiewisseling

Om ook in de toekomst de agrarische bedrijven gezond te houden, wordt het ontplooiën van nevenfuncties mogelijk gemaakt. Ter plaatse van de aangeduide voormalige agrarische bedrijven zijn recreatieve nevenfuncties, zoals kamperen bij de boer, bed & breakfast in het hoofdgebouw en detailhandel in zelfgemaakte, -bewerkte, -gekweekte en -geteelde agrarische producten bij recht toegestaan. Daarnaast is zorglandbouw in de vorm van dagbesteding toegestaan.

Bij alle agrarische bedrijven wordt door middel van een afwijking nevenfuncties in de zorg en recreatie onder voorwaarden mogelijk gemaakt. Daarnaast zijn (onder voorwaarden) ambachtelijke activiteiten, een agrarisch loonbedrijf, een caravanstalling en vergelijkbare activiteiten in een lichte milieucategorie als nevenfunctie toegestaan.

Bij algehele bedrijfsbeëindiging is het mogelijk om de agrarische functie te wijzigen in een woonfunctie of een andere in het landelijk gebied passende functie.

4.3 Conclusie

De realisatie van twee akkerbouwbedrijven in de gemeente Cromstrijen past binnen het (provinciale) beleid om binnen de Hoeksche Waard ruimte te bieden aan grondgebonden akkerbouwbedrijven en om zich verder te ontwikkelen, mits dit bijdraagt aan behoud of versterking van de kernkwaliteiten van het landschap. De bouwvlakken van de akkerbouwen worden ingepast in de bestaande landschapsstructuur waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande inritten van de huidige landbouwpercelen. Daarnaast wordt kwaliteit behouden, omdat plannen voor bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen getoetst worden aan de vereisten ten aanzien van landschappelijke inpassing en beeldkwaliteit. Tevens is er voor twee akkerbouwbedrijven, die vanwege de realisatie van een natuur- en recreatiegebied in de provincie Zuid-holland verplaatst moeten worden, een passende locatie gevonden binnen de regio.

5 Natuur

5.1 Kader

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden, met wetgeving ten aanzien van soorten en Natura 2000-gebieden. Deze wet vervangt drie oude wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming: Natura 2000), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (kapvergunningen). Daarnaast hebben provincies eigen beleid ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; de voormalige Ecologische Hoofdstructuur of EHS) en overige natuurwaarden buiten het NNN.

5.1.1 Wnb: soorten

Voor ruimtelijke ingrepen die resulteren in overtreding van één of meer artikelen van de Wnb moet ontheffing worden aangevraagd. Voor een aantal soorten geldt daarenboven het beschermingsregime van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor werkzaamheden die uit een bestemmingsplan voortvloeien dient voor de start van die werkzaamheden ontheffing te worden aangevraagd indien beschermde soorten voorkomen. Bij de vaststelling van het plan dient duidelijk te zijn of en in hoeverre een ontheffing kan worden verkregen.

Voor alle in de wet genoemde diersoorten (inclusief vogels) geldt dat het verboden is individuen van deze soorten (opzettelijk) te doden of te vangen. Bovendien is het verboden nesten (en eieren) en (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen dan wel weg te nemen. Voor de in de wet genoemde plantensoorten geldt dat het verboden is exemplaren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. In de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden voor beschermde soorten. Voor de eerste twee regimes gelden aanvullende verbodsbepalingen.

1. Het beschermingsregime Vogelrichtlijn (Vrl), dat van toepassing is op van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vrl. Met betrekking tot deze vogelsoorten geldt dat het - aanvullend aan de bovengenoemde verbodsbepalingen - verboden is vogels opzettelijk te storen, behalve als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en dwingende redenen van groot openbaar belang zijn geen reden om ontheffing te verlenen. Ontheffing is uitsluitend toegestaan op basis van de ontheffingsgronden die in de Vrl zijn genoemd. Overigens is het, indien geen ontheffing nodig is, volgens de huidige interpretatie van de wet wel verplicht rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Voor sommige vogelsoorten met vaste verblijfplaatsen geldt dat deze vaste verblijfplaatsen en het essentiële leefgebied jaarrond beschermd zijn.
2. Het beschermingsregime Habitatrichtlijn (Hrl), dat van toepassing is op soorten van bijlage IV bij de Hrl, bijlage I en II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Met betrekking tot deze soorten is het - aanvullend aan de bovengenoemde verbodsbepalingen -

verboden dieren opzettelijk te verstoren. Ontheffing wordt voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling alleen verleend indien:

- ✓ er geen andere bevredigende oplossing is, en
- ✓ geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, en
- ✓ sprake is van één van de volgende (bij ruimtelijke ontwikkeling relevante) belangen:
 - de bescherming van wilde flora en fauna of natuurlijke habitats, of
 - de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

3. Het beschermingsregime Andere Soorten, dat van toepassing is op soorten van de bijlage behorende bij artikel 3.10 van de Wnb. Ontheffing is alleen mogelijk indien:

- ✓ er geen andere bevredigende oplossing is, en
- ✓ indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Er is echter geen ontheffing nodig indien gewerkt wordt volgens een geldige gedragscode die van toepassing is op de betreffende soort(en). Vaak is daarnaast ecologische begeleiding en een ecologisch werkprotocol nodig bij de uitvoering van werkzaamheden.

De provincies kunnen voor het beschermingsregime Andere Soorten een algemene vrijstelling verlenen voor onder meer ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. In de gemeente Cromstrijen is de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag voor de Wnb. De provincie Zuid-Holland handhaaft in haar Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland (die per 1 januari 2017 in werking is getreden) de vrijstelling voor onder meer ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden voor de soorten die vielen onder de vrijstelling in de Flora- en faunawet voor algemeen voorkomende soorten (Ffwet - tabel 1 AMvB art. 75). Alleen voor de soorten molmuis, ondergrondse woelmuis en tweekleurige bosspitsmuis is deze vrijstelling komen te vervallen, omdat blijkt dat deze soorten niet of nauwelijks voorkomen in Zuid-Holland zodat een provinciale vrijstelling voor die soorten niet opportuun is.

Indien nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van soorten niet (kunnen) worden ontzien, is ontheffing noodzakelijk. Ontheffing is niet benodigd indien de functionaliteit van de nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen gegarandeerd wordt (het beschadigen en vernielen wordt voorkomen door maatregelen of er zijn voldoende alternatieven).

Ten slotte is altijd de algemene zorgplicht van toepassing, die inhoudt dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor alle inheemse dieren en planten en hun directe leefomgeving (artikel 1.11 van de Wnb). Concreet betekent dit dat bij ruimtelijke ontwikkeling gezorgd moet worden dat dieren niet gedood worden en dat planten verplant worden. Ook dient gelet te worden op bijvoorbeeld de voortplantingsperiode van amfibieën en de zoogperiode van zoogdieren.

5.1.2 Wnb: Natura 2000

De Wnb ziet op de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vrl- en Hrl-gebieden). Voor ieder Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor één of meerdere soorten en/of habitats. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de Natura 2000-gebieden en tevens voor ontwikkelingen daarbuiten die van invloed kunnen zijn (door 'externe werking') op die beschermde natuurgebieden, gelden (strengere) restricties. Voor activiteiten of projecten die

schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Middels een 'habitattoets' dient te worden onderzocht of een activiteit (significante) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden veroorzaakt. De uitkomsten van de habitattoets dienen te worden beoordeeld door het bevoegd gezag.

5.1.3 Natuurnetwerk Nederland en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het doel van het NNN is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan. Sinds 2014 zijn de provincies het eerste verantwoordelijke bevoegde gezag voor het NNN (daarvoor was dat de rijksoverheid). De provincie Zuid-Holland heeft in haar Verordening Ruimte 2014 regelgeving vastgelegd ten aanzien van het NNN.

Natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Ook buiten het NNN zijn grote natuurwaarden aanwezig in Zuid-Holland. Behoud, herstel en verdere ontwikkeling van deze natuurwaarden dragen substantieel bij aan de biodiversiteit in de provincie. Aanvullend wordt door de provincie in de Visie ruimte en mobiliteit ingezet op de volgende opgaven:

- het realiseren van een natuurmantel in de vorm van een groenblauwe dooradering rondom de natuurkernen in het NNN;
- het in stand houden van de belangrijke leefgebieden voor weidevogels in blijvend agrarisch gebied door agrarisch natuurbeheer;
- het vergroten van de biodiversiteit in recreatiegebieden;
- het benutten van de mogelijkheden voor tijdelijke natuur op braakliggende terreinen.

5.2 Analyse

5.2.1 Wnb: soorten

Methode

Onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten start met een globaal onderzoek (*quick scan*), waarin gekeken wordt of er een reële kans is op het al dan niet voorkomen van beschermde soorten in of net buiten het plangebied. Indien blijkt dat die kans aanwezig is, zal een uitgebreid veldonderzoek moeten plaatshebben op het moment dat er kans is op (negatieve) effecten op de mogelijk aanwezige beschermde soorten als gevolg van werkzaamheden die voortvloeien uit het plan. Als daarbij wordt aangetoond dat inderdaad beschermde soorten aanwezig zijn, zal een effectenstudie moeten worden gedaan. Indien daaruit blijkt dat er handelingen gaan plaatshebben die nadelige gevolgen hebben voor de aanwezige beschermde soorten, is mogelijk een ontheffing van de Wnb aan de orde. Daarvoor moet in beeld worden gebracht hoe de voorgenomen werkzaamheden zodanig worden aangepast dat dergelijke gevolgen niet of in mindere mate zullen optreden.

Ten behoeve van de *quick scan* naar het voorkomen van beschermde soorten is door een deskundige van KuiperCompagnons allereerst een bureauonderzoek uitgevoerd in juni 2016. Aan de hand van verspreidingsgegevens uit databanken op internet en uit inventarisatieatlassen en habitateisen van beschermde flora en fauna, in combinatie met terreinkenmerken en de ligging van het plangebied in zijn omgeving, is een inschatting (*expert judgement*) gemaakt van het voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend is door dezelfde deskundige van KuiperCompagnons op 28 juni 2016 een veldbezoek verricht, waarbij onder meer de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen is geïnventariseerd van vogels en van buizerd in het bijzonder. De resultaten van de *quick scan* en het veldbezoek ten behoeve van voorliggend plan zijn integraal opgenomen in deze toelichting (er is geen separaat verslag van opgesteld).

Resultaten

Grondgebonden zoogdieren

Op de beide kavels komen naar verwachting algemene beschermde soorten grondgebonden zoogdieren voor, zoals veldmuis, woelrat, konijn en haas (beschermingsregime Andere Soorten). Het voorkomen van juridisch zwaarder beschermde soorten (beschermingsregime Hrl) is op basis van terreinkenmerken en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Ook voor de in de omgeving van het plangebied voorkomende bever en noordse woelmuis (beschermingsregime Hrl) is het plangebied niet geschikt. Er zijn voor grondgebonden zoogdieren geen verplichtingen vanuit de Wnb.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb (beschermingsregime Hrl). Gezien het ontbreken van hoog opgaande beplanting en van bebouwing is het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten. Als jachtgebied is het zeer open en grootschalige agrarische gebied weinig geschikt. Mogelijk ligt er een vliegroute langs de bomenlaan langs de Torensteepoldersekade. Deze bomenlaan wordt niet aangetast

door de ontwikkeling. Effecten op vleermuizen moeten worden geminimaliseerd door (tijdelijke en permanente) verlichting op de beide bouwkavels zo te plaatsen, te richten of af te schermen dat er voldoende duisternis is voor de vleermuizen (de uitstraling van het licht naar de omgeving - en in het bijzonder richting de Torensteepoldersekade - dient te worden geminimaliseerd).

Vogels

Er broeden verschillende soorten vogels nabij de beide kavels. Alle vogels zijn strikt beschermd door de Wnb (beschermingsregime Vrl). De huidige interpretatie van de wet verplicht rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Buiten het broedseizoen zijn er geen verplichtingen vanuit de Wnb.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten (bijvoorbeeld sommige roofvogel- en uilennesten, roeken-, ooievaars-, huismus- en gierzwaluwnesten) vormen hierop een uitzondering; deze zijn het hele jaar door beschermd. Dergelijke jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen zijn niet aanwezig op de beide kavels zelf. Uit het veldbezoek op 28 juni 2016 is echter gebleken dat ter hoogte van de oostelijke bouwkavel een bezet buizerdnest aanwezig is in de populierenlaan aan de andere zijde van de Torensteepoldersekade, op ongeveer 35 meter afstand van de bouwkavel (zie afbeelding 5.1). Vanaf de grond was te zien dat ten minste één vrij groot jong aanwezig was op het nest terwijl het ouderpaar nabij het nest rondvloog (zie afbeeldingen 5.2 en 5.3).

Afbeelding 5.1: locatie buizerdnesten ten opzichte van de beide nieuwe bouwkvavels

Verder westelijk - ongeveer halverwege tussen beide bouwvlakken - is een tweede nest aangetroffen dat geschikt is voor buizerd. Dit nest was ten tijde van het veldbezoek niet bezet. Het nest ligt ongeveer 180 meter ten westen van de oostelijke bouwvlak en ongeveer 170 meter ten oosten van de westelijke bouwvlak (zie afbeelding 5.1).

Afbeelding 5.2: volwassen buizerd vliegend nabij het bezette nest

Afbeelding 5.3: nest met een jonge buizerd

De buizerd is een algemene broedvogel in Nederland. Volgens de lijst jaarrond beschermde vogelnesten van het ministerie valt het nest van deze soort onder categorie 4. De nesten van deze categorie behoren aan vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Buizerdparen hebben in een territorium echter normaliter twee of drie nesten (ook wel horsten genoemd), die in de loop der jaren afwisselend worden gebruikt.

Uit de 'Soortenstandaard Buizerd; *Buteo buteo*' (Versie 2.0, december 2014) van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) volgt dat de verstoringafstand van een broedende buizerd minimaal 75 meter bedraagt bij de meeste activiteiten die onder ruimtelijke inrichting of ontwikkeling vallen. De bomen langs de Torensteepoldersekade worden niet gekapt, dus de beide verblijfplaatsen blijven bestaan. De komst van de oostelijke bouwvlak kan er wel toe leiden dat het oostelijke nest (dat tijdens het veldbezoek in gebruik was) ongeschikt wordt als gevolg van verstoring. Het buizerdpaar kan echter uitwijken naar het tweede nest dat op een afstand ligt die ruim groter is dan 75 meter van beide bouwvlakken. (Het is bovendien niet uitgesloten dat het buizerdpaar in de ruimere omgeving (> 120 meter) van de bouwvlakken nog beschikt over nog een derde nest; het veldbezoek heeft zich beperkt tot de bomen langs de Torensteepoldersekade (1) ter hoogte van de beide vlakken, (2) tussen de beide vlakken en (3) ca. 100 meter voorbij de beide vlakken.) Daarmee blijft de functionaliteit van de leefomgeving behouden. Hierbij is ook van belang dat ondanks de komst van de beide bouwvlakken voldoende foerageergebied behouden blijft voor het buizerdpaar. Dit is het geval omdat er in het zeer open landschap voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de vorm van landbouwgrond.

Wel is het noodzakelijk dat de werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van een ecologisch werkprotocol. Dit ecologisch werkprotocol dient door een deskundige op het gebied van buizerds te worden opgesteld. Deze deskundige moet daarbij onder meer bepalen in welke periode gestart kan worden met de werkzaamheden om verstoring van reeds broedende buizerds te voorkomen. Er kan namelijk niet gestart worden met de uitvoering van de werkzaamheden in de kwetsbare periode van de buizerd (die loopt in beginsel van ongeveer februari tot en met augustus, maar is afhankelijk van de feitelijke situatie en te bepalen door de deskundige). Dit ecologisch werkprotocol moet tijdens de werkzaamheden op de beide locaties aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd. In het ecologisch werkprotocol moet omschreven staan welke maatregelen getroffen worden om negatieve effecten te voorkomen. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Behalve dat in het werkprotocol aangegeven staat in welke periode gewerkt moet worden, moet er onder andere in vermeld staan:

- welke activiteiten op welke locatie(s) en op welk moment plaatsvinden;
- welke maatregelen worden genomen en wat daarmee wordt gerealiseerd voor de buizerd;
- wanneer begeleiding door een buizerddeskundige noodzakelijk is;
- wie die buizerddeskundige is en wat de deskundige exact gaat doen.

Amfibieën

In het plangebied zijn alleen algemene beschermde soorten amfibieën als middelste groene kikker (bastardkikker), bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander te verwachten (beschermingsregime Andere Soorten). Middelste groene kikker is tijdens het veldbezoek waargenomen in de kavelsloot aan de zuidzijde van de Torensteepoldersekade.

Voor deze soorten van het beschermingsregime Andere Soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Het voorkomen van juridisch zwaarder beschermde soorten (beschermingsregime Hrl) is op basis van terreinkenmerken en verspreidingsgegevens uitgesloten.

Reptielen

In het plangebied (en de hele Hoeksche Waard) komen, voor zover bekend, geen reptielen voor. Verplichtingen zijn derhalve niet aan de orde.

Vissen

In het plangebied zelf zijn geen water(gang)en aanwezig. De beide bouwkavels worden ontsloten via bestaande dammen over de watergangen langs de Torensteepoldersekade. Verplichtingen in het kader van de Wnb zijn dan ook niet aan de orde voor vissen.

Ongewervelden

Er zijn slechts enkele soorten ongewervelden beschermd. Deze soorten zijn over het algemeen zeer zeldzaam en gebonden aan zeldzame biotopen. Deze soorten zijn niet te verwachten in het plangebied. Verplichtingen in het kader van de Wnb zijn dan ook niet aan de orde.

Vaatplanten

Gelet op de groeiplaatskenmerken van strikt beschermde plantensoorten en gezien de terreinkenmerken en het grootschalige, intensieve agrarische landgebruik in het plangebied kan het voorkomen van strikt beschermde vaatplanten worden uitgesloten.

5.2.2 Wnb: Natura 2000

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. In de omgeving zijn wel verschillende Natura 2000-gebieden aanwezig. Gezien de afstand tot deze Natura 2000-gebieden en de aard en schaal van het plan, treden geen nadelige effecten op als gevolg van geluid, licht, trillingen, optische verstoring en dergelijke. 'Hollands Diep'- het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied - is niet stikstofgevoelig. Gebieden die wel stikstofgevoelig zijn, liggen op relatieve grote afstand. De bouwvlakken worden gerealiseerd ten behoeve van de vestiging van akkerbouwbedrijven; er komen geen (grondgebonden) veehouderijen. Aangezien de bouwvlakken in de huidige situatie als bouwland in gebruik zijn, neemt de stikstofemissie af als gevolg van het plan. Toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden als gevolg van het plan is daardoor uitgesloten. Er zijn derhalve geen verplichtingen vanuit de Wnb.

5.2.3 Natuurnetwerk Nederland en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in en grenst niet aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In het plangebied liggen evenmin belangrijke weidevogelgebieden, recreatiegebieden rond de stad of karakteristieke landschapselementen uit de provinciale Visie ruimte en mobiliteit. Verplichtingen zijn niet aan de orde.

5.3 Conclusie

5.3.1 Wnb: soorten

In het plangebied komt waarschijnlijk een aantal door de Wnb beschermde soorten voor. Het betreft vooral algemene soorten uit het beschermingsregime Andere Soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling. Wel is de zorgplicht van toepassing op deze (en alle andere in het wild levende) planten- en diersoorten.

Nabij de beide bouwvlakken komen vogels tot broeden. Voor alle inheemse vogelsoorten (dus ook die soorten die geen jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen hebben) geldt dat ze zijn beschermd door de Wnb en dat rekening dient te worden gehouden met het broedseizoen. Er mag derhalve niet met verstorende werkzaamheden worden begonnen in het broedseizoen, dat ongeveer van maart tot en met half juli loopt (soortspecifiek), tenzij door een deskundige is vastgesteld dat op dat moment ter plaatse van de werkzaamheden geen vogels broeden.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten zijn het hele jaar door beschermd. Dergelijke jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen zijn niet aanwezig op de beide kavels zelf. In de populieren langs de Torensteepoldersekade bevinden zich echter wel twee jaarrond beschermde nesten van de buizerd. De komst van de oostelijke bouwvlak kan er toe leiden dat het oostelijke nest ongeschikt wordt als gevolg van verstoring. De functionaliteit van de leefomgeving blijft echter behouden. Wel is het noodzakelijk dat de werkzaamheden worden uitgevoerd op basis van een ecologisch werkprotocol, dat door een deskundige op het gebied van buizerds moet worden opgesteld. Van belang is onder meer dat met de uitvoering van (verstorende) werkzaamheden moet worden gestart buiten de kwetsbare periode van de buizerd (die loopt in beginsel van ongeveer september tot januari, afhankelijk van de feitelijke situatie en te bepalen door de deskundige). Andere jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen van vogels zijn niet aanwezig nabij het plangebied.

De kans bestaat dat er een vliegroute van vleermuizen langs de populierenlaan langs de Torensteepoldersekade ligt. Om negatieve (niet-significante) effecten op vleermuizen te minimaliseren dient (tijdelijke en permanente) verlichting op de beide kavels zo te worden geplaatst, gericht of afgeschermd dat er voldoende duisternis is voor de vleermuizen. De uitstraling van het licht naar de omgeving - en in het bijzonder richting de Torensteepoldersekade - dient te worden geminimaliseerd, zowel tijdens de bouwfase als in de gebruiksfase. Deze maatregelen dienen in het door een deskundige op te stellen ecologisch werkprotocol (zie hierboven) te worden opgenomen. Indien ervoor gekozen wordt nader onderzoek in het veld uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen (conform het zogenaamde vleermuisprotocol) en indien daaruit blijkt dat er ter plaatse van de beide kavels geen vleermuizen voorkomen, dan is het opnemen van maatregelen in het ecologisch werkprotocol ten aanzien van vleermuizen niet nodig.

Aanbevolen wordt uiterlijk drie weken voor uitvoering van werkzaamheden op de betreffende kavels het door de ecologisch deskundige op te stellen ecologisch werkprotocol ter advisering aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZH) voor te leggen ter goedkeuring.

Verdere verplichtingen zijn niet aan de orde in het kader van de Wnb ten aanzien van soorten.

5.3.2 Wnb: Natura 2000

Het plangebied is niet gelegen in en grenst niet aan Natura 2000-gebieden en er is evenmin sprake van externe werking. Er zijn dan ook geen verplichtingen vanuit de Wnb ten aanzien van Natura 2000.

5.3.3 Natuurnetwerk Nederland en natuurwaarden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in en grenst niet aan het NNN. In het plangebied liggen evenmin belangrijke weidevogelgebieden, recreatiegebieden rond de stad of karakteristieke landschapselementen uit de provinciale Visie ruimte en mobiliteit. Verplichtingen zijn niet aan de orde.

6 Water

6.1 Kader

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en is opgesteld voor de planperiode 2009 - 2015. Het Nationaal Waterplan is in december 2009 door de ministerraad vastgesteld.

Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Het rijk streeft naar een duurzaam en klimaatbestendig waterbeheer en heeft de ambitie om de komende decennia te investeren in bescherming tegen overstromingen en in de zoetwatervoorziening.

Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op de korte en de lange termijn. Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken moet het water meer bepalend zijn bij de besluitvorming over grote ruimtelijke opgaven dan voorheen. De mate van bepalendheid wordt afhankelijk gesteld van, onder meer, de omvang en de aard van de ingrepen, bestaande functies, nieuwe andere ruimteclaims en de bodemgesteldheid van een gebied.

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Het Nationaal Waterplan, vervangt daarmee op onderdelen het beleid uit de Nota Ruimte. Specifiek gaat het over de gebieden die deel uitmaken van de ruimtelijke hoofdstructuur, het IJsselmeer, de Noordzee en de rivieren. Hiervoor geldt de AMvB Ruimte. Ook de bescherming van vitale functies en kwetsbare objecten is een onderwerp van nationaal belang. Hiervoor geldt het Barro.

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van de waterkeringen, het oppervlaktewater en het grondwater, verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening en zorgt voor een eenduidige bestuurlijke procedure en daarbij behorende rechtsbescherming voor besluiten. De Waterwet dient als paraplu om de Kaderrichtlijn Water (KRW) te implementeren en geeft ruimte voor implementatie van toekomstige Europese richtlijnen.

De waterschappen krijgen een nieuwe bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen, bemalingen en infiltraties, met uitzondering van onttrekkingen voor drinkwater, koude en warmteopslag en grote industriële onttrekkingen van meer dan 150.000 m³/jaar. Gemeenten krijgen verdergaande taken en bevoegdheden in het kader van de zorgplicht voor het inzamelen van afvalwater in de riolering en voor hemelwater en grondwater.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is het kabinetsstandpunt over het waterbeleid in de 21^e eeuw vastgelegd. De hoofddoelstellingen zijn: het waarborgen van het veiligheidsniveau bij overstromingen en het verminderen van wateroverlast. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan ruimtelijke maatregelen boven technische maatregelen.

In het NBW is ook de watertoets als procesinstrument opgenomen. De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit nieuwe instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Uitvoering van de watertoets betekent in feite dat de gemeente en de waterbeheerder samenwerken bij het uitwerken van ruimtelijke plannen, zodat problemen in het gebied zelf en de omgeving worden voorkomen. De watertoets is sinds 2003 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening 1985 (Bro 1985) en is overgenomen in het nieuwe Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en hiermee verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten.

In 2008 is het NBW geactualiseerd met als doel de watersystemen in 2015 op orde te krijgen, met name op het gebied van wateroverlast en watertekort.

Kaderrichtlijn water

Op 22 december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water van kracht geworden. De KRW geeft een kader voor de bescherming van de ecologische en chemische kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater. Zo dienen alle waterlichamen in 2015 een “goede ecologische toestand” (GET) te hebben bereikt en dienen sterk veranderende c.q. kunstmatige wateren in 2015 een “goed ecologisch potentieel” (GEP) te hebben bereikt. De chemische toestand dient in 2015 voor alle wateren (natuurlijk en kunstmatig) goed te zijn.

Waterbeheer 21^e eeuw (WB21)

In september 2000 heeft de commissie Waterbeheer 21^e eeuw advies uitgebracht over het toekomstig waterbeheer in Nederland. Belangrijk onderdeel van WB21 is het uitgangspunt van ruimte voor water. Er mag geen afwenteling plaatsvinden. Berging moet binnen het stroomgebied plaatsvinden. Dit betekent onder andere het aanwijzen en instandhouden van waterbergingsgebieden. Daarnaast wordt verdroging bestreden en worden watertekorten verminderd.

Provinciaal beleid

Op 1 januari 2010 is het Provinciaal Waterplan 2010 - 2015 in werking getreden. Dit plan vervangt het provinciale Waterhuishoudingplan, dat was opgenomen in het Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006 - 2010 en in het Grondwaterplan 2007 - 2013. In het Provinciaal Waterplan zijn de opgaven van de KRW, het NBW en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Provinciaal Waterplan beschrijft op hoofdlijnen wat de provincie in de periode tot 2015 samen met haar waterpartners wil bereiken. Het Waterplan heeft vier hoofdopgaven:

1. waarborgen waterveiligheid;
2. zorgen voor mooi en schoon water;
3. ontwikkelen duurzame zoetwatervoorziening;
4. realiseren robuust en veerkrachtig watersysteem.

In het plan zijn deze opgaven verder uitgewerkt in 19 thema's en voor drie gebieden, in samenhang met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven.

Dit heeft geleid tot een integrale visie op de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse Delta, het Groene Hart en de Zuidvleugel van de Randstad.

In de “*Deelstroomgebiedvisies*” in het werkgebied Zuid-Holland Zuid zijn voor het zuiden van Zuid-Holland procesafspraken gemaakt over de werkwijze waarop de wateropgave wordt berekend. Voor omgang met water in het stedelijk gebied wordt bovendien de volgende richtlijn genoemd: de drietrapsstrategie 1) vasthouden in de stad (dus binnen het bestaand stedelijk gebied oplossen), 2) bergen aan de rand (bij voorkeur binnen de rode contour) en 3) afvoeren naar het landelijk gebied. Daarnaast worden in het bestaand stedelijk gebied kansen gezien voor het combineren van water met andere functies. De combinaties met architectuur, recreatieverbindingen en openbaar groen treden hierbij het meest op de voorgrond.

Provinciale structuurvisie

Zuidwestelijke Delta

In 2040 is de Zuid-Hollandse Delta veilig en op duurzame en klimaatbestendige wijze ingericht. De natuurlijke processen zijn zoveel mogelijk hersteld en er is meer uitwisseling van water tussen de verschillende waterbekkens. De veiligheid tegen overstromingen is gehandhaafd en er is ruimte voor berging van rivierwater. Het kustfundament is op natuurlijke wijze meegegroeid met de zeespiegelstijging. Het gebied kent blijvend een grote economische potentie en bij de realisatie van nieuwe functies is uitgegaan van een evenwicht tussen economie en ecologie. Behoud van de waterveiligheid is hierbij steeds een harde randvoorwaarde. De overgangen tussen land en water zijn natuurlijk en vloeiend waar het kan en hard waar dat nodig is. De doorspoeling is aanzienlijk verbeterd en innovaties die betrekking hebben op aanpassing aan een verzilte omgeving, zijn in brede zin in het ruimtegebruik toegepast. Er is veel aandacht voor communicatie en bewustwording in de regio en daarbuiten. Bewustwording betreft onder meer de notie dat beschikbaarheid van zoet water op de (middel)lange termijn niet altijd vanzelfsprekend zal kunnen zijn.

Zoetwatervoorziening

Ook in 2040 is een goede zoetwatervoorziening in Zuid-Holland essentieel voor landbouw, glastuinbouw, industrie en drinkwaterproductie. Deze zoetwaterfuncties zijn in 2040 wel zoveel mogelijk ingericht op zelfvoorziening van zoet water. Hierbij is rekening gehouden met de juiste waterkwaliteit op de juiste plaatsen, onder meer voor wat betreft nutriënten en chloride. Vanwege schaarste is de kringloop van het watergebruik voor functies anders ingericht. Via slim waterbeheer en technologische ontwikkelingen is het beschikbare water beter benut en is de afhankelijkheid van zoet water verkleind. Hierdoor stijgt de vraag naar zoet water in 2040 zo min mogelijk door nieuwe of uit te breiden functies. Het grondgebruik is mogelijk aangepast. Ook de ontwikkelingen van de Groene Ruggengraat (natuur, recreatie, water en extensieve landbouw) zijn in dit nieuwe watersysteem ingepast.

De regionale zoetwatervoorziening in Zuid-Holland zal, ook bij toenemende zelfvoorzienendheid, altijd afhankelijk blijven van aanvoer uit het hoofdwatersysteem. De landelijke zoetwaterverdeling van het hoofdwatersysteem is daarom van groot belang voor de regionale zoetwatersituatie in Zuid-Holland.

Beleid waterschap Hollandse Delta

Waterschap Hollandse Delta heeft een Waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2016-2021. Het Waterbeheerprogramma van Hollandse Delta beschrijft de doelen die het waterschap wil bereiken bij het beheren van het watersysteem – waartoe ook de waterkeringen worden gerekend – en de waterketen, zowel voor de lange termijn als aan het einde van de planperiode 2016-2021. Het Waterbeheerprogramma gaat daarbij in op de kenmerken van het gebied en doet ook uitspraken over de wijze waarop deze taken worden uitgevoerd.

Keurverordening Waterschap Hollandse Delta

Alle handelingen of werkzaamheden in de nabijheid van watergangen, waterkeringen en waterschapswegen vallen onder de regels van de Keur. In deze verordening van het waterschap zijn gebods- en verbodsbepalingen opgenomen om de waterstaatsbelangen veilig te stellen. In de meeste gevallen zal een vergunning moeten worden verleend door het waterschap. In de Legger van oppervlaktewaterlichamen en kunstwerken voor Waterschap Hollandse Delta zijn de watergangen en kunstwerken opgenomen, waarop de Keur van toepassing is.

Gemeentelijk Beleid

Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017

Voor het verwijderen van afvalwater is riolering een onmisbare voorziening. Met deze voorziening wordt beoogd de volksgezondheid te verzekeren, wateroverlast tegen te gaan en het milieu te beschermen. De aanleg en het beheer van de riolering is een gemeentelijke taak (zorgplicht) die zijn wettelijke basis vindt in de artikelen 4.22 en 4.23 van de Wet milieubeheer (Wm). Het betreft het eerste 'verbrede' GRP, omdat naast de zorgplicht voor afvalwater, in dit plan ook de zorgplichten voor hemelwater en grondwater zijn omschreven. Het vGRP is in nauwe samenwerking opgesteld met het Waterschap Hollandse Delta.

In 2008 is het Waterplan Cromstrijen van kracht geworden. Dit gemeentelijk Waterplan bevat maatregelen om het watersysteem te voorzien van voldoende berging en speelt in op de komende klimaatwijzigingen. Daarbij geeft het Waterplan invulling aan afspraken om de waterkwaliteit te verbeteren. Gemeente en Waterschap werken de maatregelen uit in de periode 2008 - 2012. Het streven is dat de samenwerking tussen Gemeente en Waterschap de komende jaren leidt tot een aantrekkelijk watersysteem dat biologisch gezond is en voldoende aanvoer-, afvoer- en bergingsmogelijkheden heeft. Het Waterplan heeft dan ook de volgende hoofddoelen:

- het hebben en houden van droge voeten;
- streven naar biologisch gezond water;
- de belevingswaarde van water vergroten.

6.2 Analyse

1. Waterkering

Indien er een waterkering is gelegen binnen het plangebied moeten de kern- en beschermingszones van de kering worden opgenomen op de plankaart en worden bestemd met de dubbelbestemming "Waterkering". Het uitvoeren van werkzaamheden binnen de kern- en beschermingszones van de waterkering is watervergunningsplichtig.

Conclusie

Het projectgebied is niet gelegen binnen een waterkering.

2. Waterkwaliteit/ecologie

Vanuit Europa en het Rijk zijn er binnen de gemeente Amsterdam wateren aangewezen waarvoor strengere waterkwaliteitseisen gelden. Dit zijn de Kader Richtlijn Water en Natura 2000 gebieden. Deze zijn omschreven in het Waterbeheerplan AGV 2010 – 2015 deel KRW.

Conclusie

Binnen het projectgebied is geen water aanwezig.

3. Materiaalgebruik

Op basis van de Keur is het niet toegestaan om initiatieven te ontplooiën die leiden tot een verslechtering van de (grond)waterkwaliteit. Het gebruik van uitlogende materialen zoals lood, zink en koper beïnvloedt de kwaliteit van regen- en oppervlaktewater negatief en is daarom niet toegestaan.

Conclusie

Deze doelstellingen worden overgenomen in de ontwikkeling.

4. Afkoppelen hemelwater

Schoon hemelwater afkomstig van schone dakoppervlakken wordt zoveel mogelijk hergebruikt, geïnfiltreerd in de bodem of vertraagd afgevoerd naar het oppervlaktewater via een vegetatiedak. Het aanleggen van nieuwe gemengde rioolstelsels is in principe niet toegestaan.

Conclusie

Het hemelwaterafvoersysteem van de twee nieuwe percelen wordt overeenkomstig daartoe geldende wet- en regelgeving gerealiseerd.

5. Toename verharding

Hieronder wordt een korte beschrijving gegeven van het projectgebied in de huidige situatie, alsmede een beschrijving van het plan. Vervolgens is het plan inhoudelijk getoetst aan de verschillende 'waterthema's', zoals die beschreven staan in de 'Handreiking Watertoets'. Toetsing aan deze thema's levert de watertoets op.

Bestaande situatie

Het projectgebied ligt binnen het peilgebied P-7.1 dat behoort tot het werkgebied van het Waterschap Hollandse Delta. In dit peilgebied gelden variërende streefpeilen. Het peilgebied P-7.1 kent een streefpeil voor het zomerpeil van -1,20 m N.A.P. en streefpeil van -1,40 N.A.P. voor het winterpeil.

In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Wel bevindt zich aan beide zijden van de Torensteepoldersekade een watergang. De agrarische percelen ten noorden en zuiden van de Torensteepoldersekade liggen langs deze watergang. De inritten naar het projectgebied blijven gehandhaafd, waardoor er geen veranderingen zullen optreden met betrekking tot de watergang.

Gewenste eindsituaties

De voorziene ontwikkeling leidt, ten opzichte van de oorspronkelijk situatie tot een toename aan verharding. In de oorspronkelijke situatie was het plangebied in zijn geheel onverhard. Conform de beleidsregels van het Waterschap Hollandse Delta dient vanaf een toename van 500 m² compenserende waterberging toegepast te worden. De toename aan bebouwing en overige verharding dient voor 10% te worden gecompenseerd in de vorm van extra oppervlaktewater binnen het peilgebied. Uit tabel 6.1 blijkt dat voor het agrarische perceel aan de zuidzijde van de Torensteepoldersekade 577 m² (10% van 5.765 m²) extra oppervlaktewater benodigd is. Uit tabel 6.2 blijkt dat voor het agrarische perceel aan de noordzijde van de Torensteepoldersekade 250m² (10% van 2.500 m²) extra oppervlaktewater benodigd is. De watercompensatie voor de noordzijde (250m²) wordt gecompenseerd ten westen van het kavel.

	Situatie		Vershil
	Huidig	Toekomstig	Planologisch
Bebouwing	0 m ²	2.665 m ²	
Verhard terrein	0 m ²	3.100 m ²	
Totaal verhard	0 m ²	5.765 m ²	+5.765 m ²
Agrarische gronden	15.000 m ²	9.235 m ²	
Totaal onverhard	15.000 m ²	9.235 m ²	
TOTAAL	15.000 m ²	15.000 m ²	

Tabel 6.1 Toe- en afname van onverhard en verhard oppervlak zuidzijde Torensteepoldersekade

	Situatie		Vershil
	Huidig	Toekomstig	Planologisch
Bebouwing	0 m ²	900 m ²	
Verhard terrein	0 m ²	1600 m ²	
Totaal verhard	0 m ²	2.500 m ²	+2.500 m ²
Agrarische gronden	10.000 m ²	7.500 m ²	
Totaal onverhard	10.000 m ²	7.500 m ²	
TOTAAL	10.000 m ²	10.000 m ²	

Tabel 6.2 Toe- en afname van onverhard en verhard oppervlak noordzijde Torensteepoldersekade

6. Damping

Een afname aan oppervlaktewater door damping moet elders binnen het peilvak (vooraf) met 100% worden gecompenseerd. Het laten ontstaan van doodlopende watergangen is hierbij niet toegestaan.

Conclusie

De voorliggende ontwikkeling leidt niet tot damping van water.

6.3 Conclusie

De watertoets is een verplicht onderdeel van een bestemmingsplan. Middels een beknopte waterparagraaf wordt aangegeven welk effect de herontwikkelde situatie heeft op de waterhuishouding. Op dit moment heeft de locatie een agrarische functie. De realisatie van twee agrarische bedrijven zorgt voor een vermeerdering van verhard oppervlak binnen het peilgebied. Er dient dan ook watercompensatie plaats te vinden. Voor het perceel aan de zuidkant van de Torensteepoldersekade betreft de benodigde watercompensatie 577 m². Voor het perceel aan de noordkant van de Torensteepoldersekade betreft de benodigde watercompensatie 489 m². Verdere nadelige invloed op de waterhuishouding binnen het peilgebied is met de voorgenomen ontwikkeling niet te verwachten. De waterparagraaf zal in het kader van het wettelijk vooroverleg worden toegezonden aan het Waterschap Hollandse Delta voor formeel advies.

7 Archeologie en cultuurhistorie

7.1. Kader

Wet op de archeologische monumentenzorg

In de Wet op de archeologische monumentenzorg (2007) zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta (1992) binnen de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen, waarbij in beginsel geldt: “de veroorzaker betaalt”. Het belangrijkste doel van de wet is het behoud van het bodemarchief “in situ” (ter plekke), omdat de bodem de beste garantie biedt voor een goede conservering van de archeologische waarden. Het is verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op die manier komt er ruimte voor overweging van archeologievriendelijke alternatieven.

Na de invoering van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving hebben provincies de bevoegdheid gekregen om zogenaamde attentiegebieden aan te wijzen. Dit zijn gebieden die archeologisch waardevol zijn of naar verwachting waardevol zijn. Gemeenten zullen in dat geval verplicht worden hun bestemmingsplan(nen) in het desbetreffende gebied te herzien.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland hanteert het beleidsinstrument “Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (CHS)”. In de CHS heeft de provincie bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in beeld gebracht. In het bijbehorende “Beleidskader Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland” zijn per waarderingscategorie algemene beleidsuitgangspunten geformuleerd. De waardering zoals vastgelegd in de cultuurhistorische hoofdstructuur geldt als uitgangspunt van beleid.

Archeologische verwachtingenkaart Hoeksche Waard

De regionale archeologische verwachtingenkaart van de Hoeksche Waard, vastgesteld op 19 januari 2010 door het Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard, is door de gemeente Cromstrijen op 10 april 2014 vastgesteld.

7.2 Analyse

Archeologie

Conform de archeologische verwachtingskaart van de Hoeksche Waard heeft de locatie een middelhoge verwachting. Hiervoor geldt dat bij plangebied groter dan 500 m² geen bodemingrepen dieper dan 30 centimeter onder maaiveld mogen plaatsvinden. Aangezien de bouwvlakken een oppervlakte hebben van 1 en 1,5 hectare is het uitvoeren van archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Afbeelding 7.1: uitsnede archeologische waardenkaart

Door BAAC is een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met behulp van boringen uitgevoerd (zie bijlage 1).

Het plangebied is in de 17^e eeuw ingepolderd. Tot aan de inpoldering stond het gebied onder invloed van getijdenafzettingen. Naar verwachting bestaat de bodem in het plangebied uit een afwisseling van lagen klei en zand in verschillende diktes behorende tot het Walcheren Laagpakket. In de ondergrond ter plaatse van deelgebied A kan Hollandveen binnen 4 m –mv worden aangetroffen. Naar verwachting zit het Hollandveen ter plaatse van deelgebied B op grotere diepte. Bodemverstoringen zijn ontstaan door het graven van greppels bij de inpoldering van het gebied.

Op de bovenkant van het Hollandveen kunnen sporen verwacht worden uit de ijzertijd en Romeinse tijd. Op basis van het bureauonderzoek geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting op het aantreffen van resten uit de ijzertijd en Romeinse tijd. Voor de periodes uit de vroege prehistorie wordt hier geen verwachting gegeven, omdat deze mogelijke resten dusdanig diep liggen dat ze niet verstoord zullen worden. Voor de middeleeuwen geldt een zeer lage verwachting, omdat het plangebied te nat was om te kunnen wonen. In de nieuwe tijd is het gebied ingepolderd en was het in gebruik als bouw- of grasland. Door beide deelgebieden lopen gedempte ontginningsgreppels in noord-zuid richting. Eventuele resten bevinden zich enkele tientallen centimeters onder het maaiveld tot enige meters diepte. Door de kracht van de transgressies kunnen eventuele antropogene lagen ook geërodeerd zijn.

Uit het veldonderzoek blijkt dat de bodem zoals verwacht bestaat uit een afwisseling van veelal gelaagd zand en klei. De aangeboorde sedimenten zijn geïnterpreteerd als wad- en kwelderafzettingen die tot het Walcheren Laagpakket gerekend kunnen worden. In één boring in deelgebied A is Hollandveen vanaf 2,8 m –mv aangetroffen. Aan de top van het Hollandveen zijn echter geen aanwijzingen gevonden die duiden op bewoning. Ook in het Walcheren laagpakket zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van archeologische sporen in de grond. BAAC ziet geen belemmeringen vanuit archeologisch oogpunt voor de voorgenomen bestemmingsplanwijziging. Het uitvoeren van vervolgonderzoek is niet benodigd.

Cultuurhistorie

Het plangebied ligt in het gebied dat in bezit was van de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen. De Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen dateert uit 1492 en heeft vanaf de zestiende eeuw een belangrijke aandeel gehad in de bedijkingen, inpoldering en ontwikkeling van grote delen van de Hoeksche Waard. De polders kwamen tot stand door het gezamenlijke kapitaal en eendrachtige samenwerking van de ambachtsheren en grondeigenaren. Na de afschaffing van een groot deel van de "heerlijke rechten" in de negentiende eeuw bleef de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen bestaan. Niet als rechtsdistrict, maar als naam van een landgoed. Na 1945 ontwikkelde de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen zich tot een van de grootste en modernste landbouwbedrijven in Nederland. In 1987 kwamen de gronden in handen van verzekeraar AMEV, een voorloper van Fortis Verzekeringen Nederland, het huidige a.s.r. In 2006 werd een groot deel van de bezittingen verkocht en het eigen landbouwbedrijf beëindigd. Een klein deel van de gronden is nog eigendom van de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen, waaronder de golfbaan Cromstrijen en de grond waarop het Nationaal Landschap Centrum in Numansdorp is gebouwd.

7.3 Conclusie

De twee bouwvlakken liggen conform de archeologische verwachtingskaart van de Hoeksche Waard in een gebied met een middelhoge verwachting. Bij plangebied groter dan 500 m² dient een archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Door BAAC is een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek met behulp van boringen uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt, dat er geen belemmeringen zijn vanuit archeologisch oogpunt voor de realisatie van de bouwvlakken. Het uitvoeren van vervolgonderzoek is niet benodigd.

8 Milieu

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de ruimtelijke (on)mogelijkheden inzichtelijk gemaakt. Waar nodig dient een vertaling plaats te vinden naar de juridische regeling. Het uitgangspunt hierbij is dat de juridische regeling zowel de ruimtelijke kwaliteit als de milieukwaliteit voldoende dient te borgen.

8.2 Bodemkwaliteit

8.2.1 Kader

Wet bodembescherming

Als sprake is van ernstige bodemverontreiniging dan is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht. Het doel van de Wbb is in de eerste plaats het beschermen van de (land- of water-) bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant, nu en in de toekomst. Via de Wbb heeft de Rijksoverheid de mogelijkheid algemene regels te stellen voor de uitvoering van werken, het transport van stoffen en het toevoegen van stoffen aan de bodem.

Op 1 januari 2006 is de Wbb ingrijpend aangepast, omdat het beleid met betrekking tot bodemsaneringen veranderde. De Wbb kent nu een viertal regelingen die alle vier een ander onderdeel van bodembescherming voor hun rekening nemen:

1. Een regeling voor de bescherming van de bodem waarin ook staat dat degene die de bodem verontreinigt, zelf verantwoordelijk is voor het verwijderen van de vervuiling. De overheid kan dwingen tot sanering als de verontreiniging na 1987 is ontstaan.
2. Een bijzondere regeling voor de aanpak van nieuwe bodemverontreiniging die is ontstaan als gevolg van een ongewoon voorval (calamiteit).
3. Een regeling voor de verontreiniging die is ontstaan voor de Wbb in werking trad in 1987 (historische bodemverontreiniging). Ook in die gevallen geldt dat de vervuiler zelf de verontreiniging verwijdert. Als er geen vervuiler (meer) is, omdat het bedrijf niet meer bestaat en er geen rechtsopvolger is, zal de sanering door de overheid worden uitgevoerd.
4. Een regeling voor de aanpak van verontreiniging in de waterbodem. Rijkswaterstaat heeft vooral met deze regeling te maken. De regeling geldt voor alle waterbodemverontreiniging, of de vervuiling nu voor of na 1987 is ontstaan.

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone bodem dienen te worden gerealiseerd.

Besluit bodemkwaliteit

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (volledig) in werking getreden. Het doel van dit besluit is de bodem beter te beschermen en meer ruimte te bieden voor nieuwe bouwprojecten. Ook geeft het besluit gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren.

Het Bouwstoffenbesluit (Bsb) is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit. Het besluit heeft alleen betrekking op steenachtige bouwstoffen. Andere materialen worden in de praktijk ook toegepast als bouwstof maar vallen niet onder dit besluit. Voor grond en baggerspecie in oppervlaktewater en op landbodems gelden aparte regels die ook in het Besluit bodemkwaliteit zijn opgenomen; in tegenstelling tot bouwstoffen kunnen ze weer definitief deel gaan uitmaken van de bodem. Tot slot zijn in het Besluit bodemkwaliteit de kwaliteitsregels voor, ondermeer, bodemonderzoek, bodemsanering en laboratoriumanalyses die worden uitgevoerd door adviesbureaus, laboratoria en aannemers (bodemintermediairs) vastgelegd. Deze regels zijn bekend onder de naam Kwalibo (kwaliteitsborging in het bodembeheer). Kwalibo bevat ook maatregelen om de kwaliteit van ambtenaren die bodembeleid maken of uitvoeren en het toezicht en de handhaving te verbeteren.

Relatie Wbb en Woningwet (Ww)

Met de inwerkingtreding van de gewijzigde Wbb (2006) is ook artikel 52a van de Woningwet gewijzigd: Als er ontwikkelingen zijn voorzien die gericht zijn op het verblijf van mensen in een gebied en de bodem blijkt verontreinigd te zijn of er bestaat een redelijk vermoeden dat sprake is van een geval van ernstige verontreiniging, dan geldt een aanhoudingsplicht. De aanhouding duurt totdat het bevoegd gezag heeft ingestemd met het saneringsplan, dan wel dat het heeft vastgesteld dat er geen sprake is van ernstige bodemverontreiniging ten aanzien waarvan spoedige sanering noodzakelijk is. Er geldt alleen een bodemonderzoeksplicht (schone grondverklaring) voor bouwwerken waarvoor een reguliere omgevingsvergunning is vereist. Een omgevingsvergunning wordt niet eerder afgegeven dan nadat uit onderzoek is gebleken dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik.

8.2.2 Onderzoek

Door Terra Milieu BV is voor beide bouwvlakken een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd conform NEN 5740 (zie bijlage 2 en 3). Voor de uitvoer van het bodemonderzoek is een vooronderzoek conform NEN 5725 uitgevoerd. Op basis van het vooronderzoek is de onderzoeksstrategie bepaald.

Het doel van het onderzoek is om aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het grondwater is gehalten boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek en de analyseresultaten kan voor beide locaties worden geconcludeerd dat in de bodem geen verhogingen worden aangetroffen en dat in het grondwater verhogingen van metalen ten opzichte van de streefwaarde (en ter plaatse van GW1 zelfs barium verhoogd ten opzichte van de tussenwaarde) worden aangetroffen.

De locaties kunnen daarom niet meer als onverdacht worden bebouwd. De resultaten van de bodemonderzoeken geven echter geen aanleiding om een nieuw onderzoek met een gewijzigde onderzoeksstrategie uit te voeren.

Met betrekking tot de verhoging van metalen in het grondwater betreffen dit vermoedelijk verhoogde achtergrondwaarden. Verhogingen ten opzichte van de streefwaarde worden vaker aangetroffen tijdens bodemonderzoeken en geven geen bezwaar voor het geplande gebruik van de locaties.

8.2.3 Conclusie

Door Terra Milieu BV is ter plaatse van beide bouwvlakken een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit het bodemonderzoek blijkt dat in de bodem geen verhogingen aanwezig zijn. In het grondwater zijn wel verhogingen van metalen ten opzichte van de streefwaarde aangetroffen. Dit betreffen vermoedelijk verhoogde achtergrondwaarden en geven geen bezwaar voor het geplande gebruik van de locatie. Het uitvoeren van vervolgonderzoek is niet benodigd.

8.3 Akoestische aspecten

8.3.1 Kader

Wet geluidhinder

Behalve langs 30 km/uur-wegen en woonerven bevindt zich overeenkomstig artikel 74 Wgh aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe woningen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd dient te worden onderzocht of aan de grenswaarden van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh. Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

Langs de Torensteepoldersekade is een zone aanwezig van 250 meter (2x1 rijstrook, buitenstedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

In het geval nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen, worden gerealiseerd binnen een zone van een weg, dan mag de geluidbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk te zijn of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Cromstrijen (het college van Cromstrijen) bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden.

In tabel 1 is aangegeven wat de voorkeurswaarde en de maximale ontheffingswaarde is voor een nieuwe woning in buitenstedelijk gebied door wegverkeerslawaaï.

Tabel 1: Grenswaarden wegverkeerslawaai.

	Voorkeurswaarde	Maximale ontheffingswaarde
Woning	48 dB (art. 82, lid 1 Wgh)	53 dB (art. 83, lid 1 Wgh)

Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst afneemt, mogen de berekende geluidbelastingen op de gevels worden gereduceerd. Volgens artikel 110g Wgh varieert de reductie van 2 dB tot 4 dB bij wegen met een rijsnelheid van 70 km/uur en hoger en 5 dB bij wegen met een rijsnelheid van lager dan 70 km/uur.

Gelet op de wettelijke toegestane rijsnelheid van 60 km/uur op de Torensteepoldersekade is een reductie van 5 dB van toepassing voor deze weg.

Hogere waardenbeleid gemeente Cromstrijen

Tot op heden heeft de gemeente Cromstrijen heeft de gemeente nog geen beleid vastgesteld waarin nadere criteria en voorwaarden zijn gesteld voor het vaststellen van hogere waarden.

8.3.2 Onderzoek

Ter plaatse van de bouwvlakken zijn de geluidbelastingen berekend als gevolg van het verkeer op de Torensteepoldersekade. Uit de berekeningen blijkt dat de geluidbelasting op de zuidzijde van het westelijke bouwvlak maximaal 43 dB bedraagt. Op de noordzijde van het oostelijke bouwvlak zijn geluidbelastingen berekend tot maximaal 45 dB. Dit akoestisch onderzoek is als bijlage 4 toegevoegd in dit bestemmingsplan.

De voorkeurswaarde van 48 dB wordt niet overschreden. Daardoor is het vaststellen van hogere waarden niet aan de orde.

8.3.3 Conclusie

Uit de berekeningen blijkt dat ter plaatse van de bouwvlakken de voorkeurswaarde niet wordt overschreden. Het vaststellen van hogere waarden is zodoende niet benodigd. Geconcludeerd wordt de Wet geluidhinder niet leidt tot een belemmering voor de realisatie van de twee bouwvlakken.

8.4 Luchtkwaliteit

8.4.1 Kader

In de Wet luchtkwaliteit (titel 5.2 luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer) is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) opgenomen. Het NSL is een bundeling van maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren. Daarnaast zijn daarin alle ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen die de luchtkwaliteit verslechteren.

Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen. Voor wegverkeer zijn stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en ultra fijnstof (PM_{2,5}) de belangrijkste stoffen. De in de Wet luchtkwaliteit gestelde norm voor NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde grenswaarde is voor beide stoffen 40 µg/m³, terwijl voor PM_{2,5} de jaargemiddelde grenswaarde 25 µg/m³ bedraagt. Daarnaast mag de PM₁₀ 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ maximaal 35 keer per jaar worden overschreden.

Naast de introductie van het NSL is het begrip 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m³. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen.

Een ruimtelijke ontwikkeling kan volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang vinden als aan minimaal één van de onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;
- projectsaldering kan worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de normen van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

8.4.2 Onderzoek

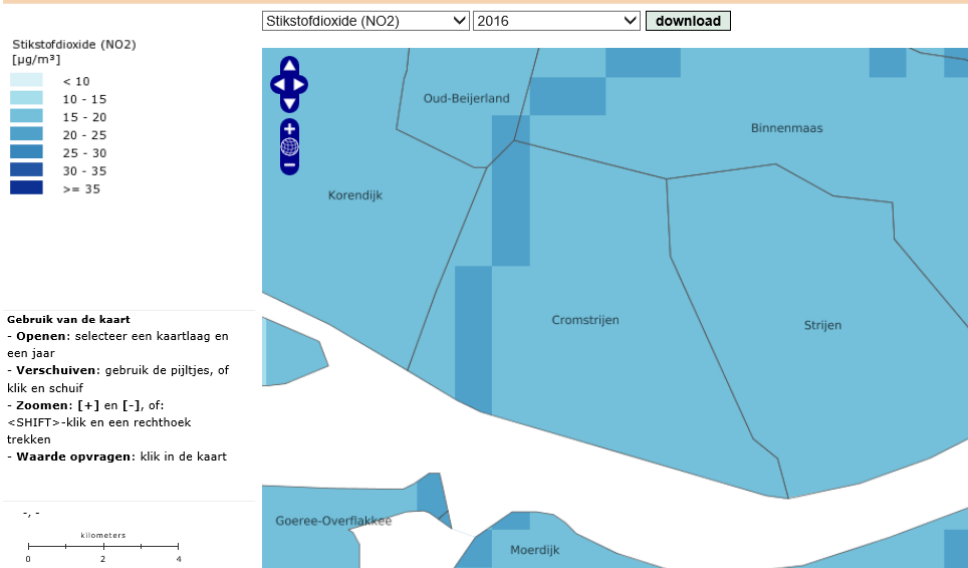
Kleine ontwikkelingen die niet leiden tot een relatief grote toename van het wegverkeer, kunnen worden aangemerkt als ontwikkelingen die 'niet in betekende mate' bijdrage aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. In de 'Regeling niet in betekende mate bijdrage (luchtkwaliteitseisen)' (Regeling NIBM) zijn voor verschillende functiecategorieën cijfermatige kwantificaties opgenomen, waarbij een ontwikkeling als een NIBM-project kan worden beschouwd. Deze categorieën betreffen landbouwinrichtingen, spoorwegemplacementen, kantoorlocaties, woningbouwlocaties en een combinatielocatie van woningbouw en kantoren.

Ten aanzien van de categorie landbouwinrichtingen vallen hier alle akkerbouw- of tuinbouwbedrijven met open grondteelt onder, ongeacht de omvang van het bedrijf. De ontwikkeling, bestaande uit de vestiging van de twee agrarische bedrijven die met dit bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt, is daarmee dus aan te merken als een NIBM-project. Het uitvoeren van een luchtkwaliteitsonderzoek is niet benodigd.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

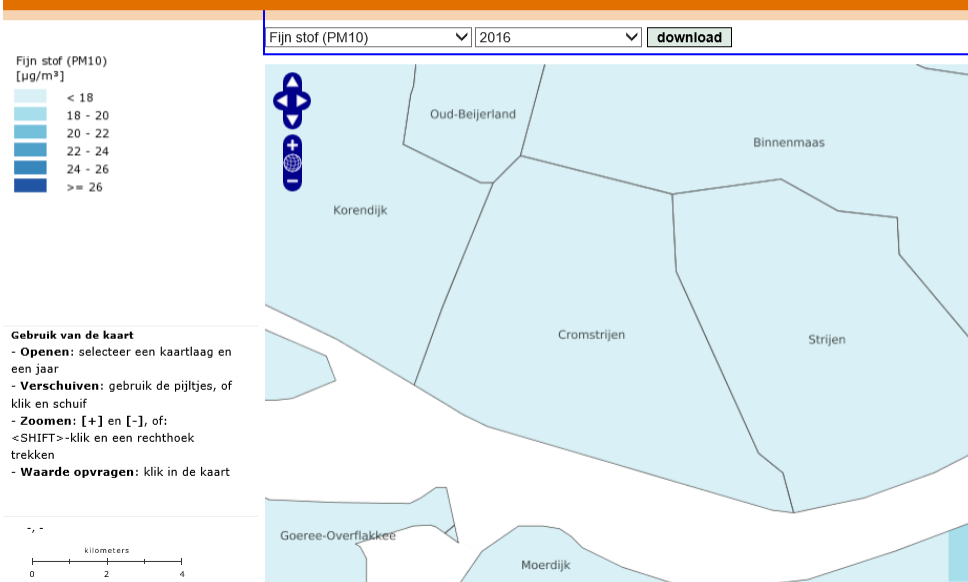

Afbeelding 8.1a: Grootschalige Concentratiekaart Nederland - jaargemiddelde concentraties NO₂.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

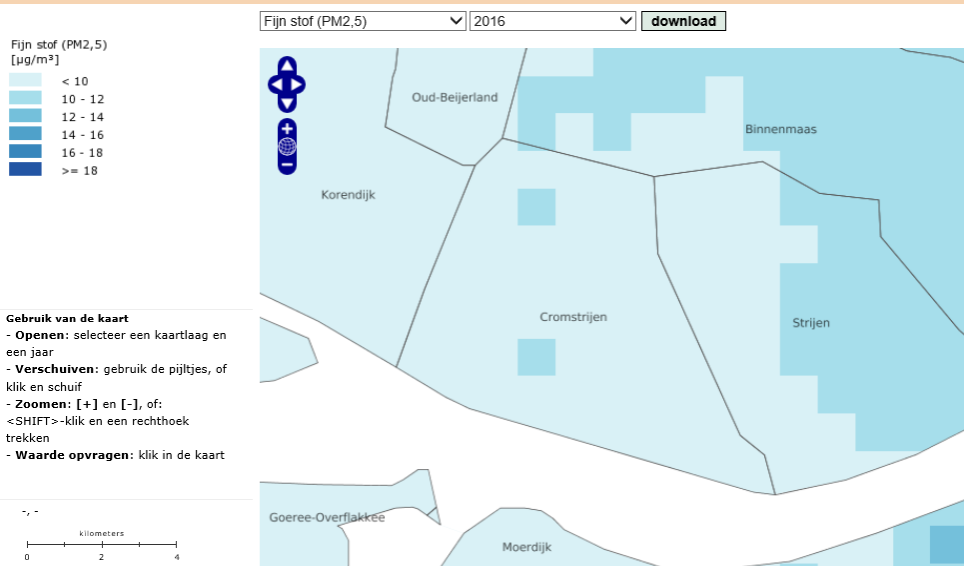

Afbeelding 8.1b: Grootschalige Concentratiekaart Nederland - jaargemiddelde concentraties PM₁₀.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN)

Afbeelding 8.1c: Grootchalige Concentratiekaart Nederland - jaargemiddelde concentraties $PM_{2,5}$.

Op basis van de Grootchalige Concentratiekaart Nederland zijn de jaargemiddelde concentraties NO_2 en PM_{10} ruimschoots lager dan de geldende norm van $40 \mu g/m^3$. De jaargemiddelde concentratie $PM_{2,5}$ zijn eveneens ruimschoots lager dan de gestelde norm van $25 \mu g/m^3$.

8.4.3 Conclusie

De twee te vestigen akkerbouwbedrijven zijn als NIBM-project aan te merken. Het uitvoeren van een luchtkwaliteitsonderzoek is niet benodigd. In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de jaargemiddelde achtergrondconcentraties NO_2 , PM_{10} en $PM_{2,5}$ inzichtelijk gemaakt. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde normen uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Vanwege de trend dat de emissies en achtergrondconcentraties zullen dalen worden er ook in de toekomst geen overschrijding verwacht.

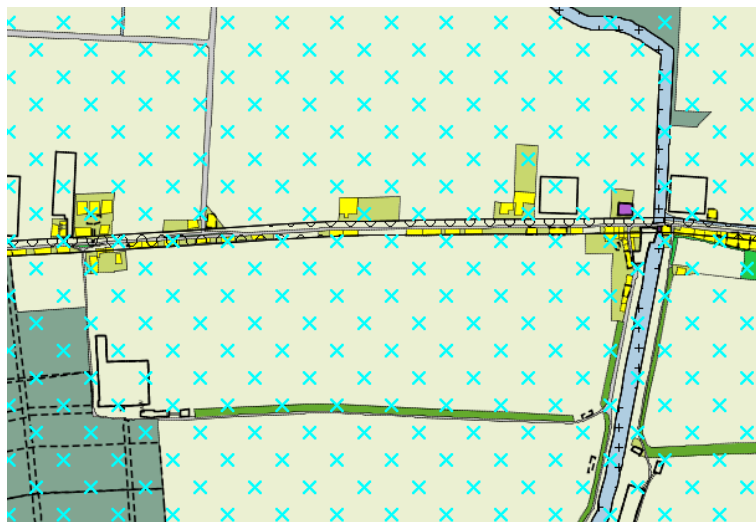
8.5 Milieuzonering

8.5.1 Kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de aanwezige functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

8.5.2 Onderzoek

In de omgeving van de nieuwe percelen zijn een aantal woningen gesitueerd, echter zijn deze buiten de minimale 30 meter richtafstand gelegen die volgens de VNG aangehouden moet worden bij Akkerbouwbedrijven.

Afbeelding 8.2: uitsnede vigerende bestemmingsplan

8.5.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkelingen.

8.6 Externe veiligheid

8.6.1 Kader

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals milieurisico's, transportrisico's en risico's die kunnen optreden bij de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen in inrichtingen. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden.

In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het Wro besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de eventuele toename hiervan, berekend te worden.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet overschreden mag worden. Voor bestaande situaties wordt het niveau van 10^{-5} per jaar als grenswaarde gehanteerd, 10^{-6} per jaar geldt als richtwaarde. Voor nieuwe situaties geldt een grenswaarde van 10^{-6} per jaar. Een richtwaarde is daarbij niet van toepassing.

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van een calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Desondanks hebben overheden en betrokken private instellingen een inspanningsverplichting om te voldoen aan deze oriënterende waarde en dient een toename van het GR bestuurlijk te worden verantwoord.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Op 27 mei 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. Het Bevi legt veiligheidsnormen op aan overheden die besluiten nemen over bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacements waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij (beperkt) kwetsbare objecten waaronder woningen, ziekenhuizen, scholen, winkels, horecagelegenheden en sporthallen. Hierdoor ontstaan risico's voor mensen die in de buurt ervan wonen of werken.

Het besluit verplicht gemeenten en provincies bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen over wegen, water en spoor

De regelgeving met betrekking tot het transport van gevaarlijke stoffen over openbare wegen, water en spoorwegen is neergelegd in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wgvs), het Besluit externe veiligheid transportroutes en de Regeling Basisnet. Het Besluit externe veiligheid transportroutes is de uitwerking van de algemene regels van de Wvgs. Per sector (wegvervoer, binnenvaart, spoorvervoer en luchtvervoer) zijn aparte regels opgesteld die zowel internationaal als binnen Nederland van toepassing zijn.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarmee zijn nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} contour niet toegestaan. Ook is vastgesteld dat wanneer binnen het invloedsgebied van een buisleiding een ruimtelijk besluit wordt genomen, de verantwoordingsplicht van toepassing is.

Het Bevb gaat uit van een belemmeringsstrook van 4 of 5 meter, afhankelijk van de werkdruk. Voor deze strook geldt een bouwverbod en een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen gebouwen zijnde, of van werkzaamheden.

Net als bij het Bevi worden de risicoafstanden en rekenmethodiek die volgen uit het Bevb opgenomen in een regeling, de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb).

8.6.2 Onderzoek

Op basis van de gegevens uit de risicokaart zijn er in de directe omgeving van de nieuwe bouwvlakken geen risicobronnen aanwezig. Wel ligt de planlocatie in het invloedgebied (1% letaliteit) van het bedrijf Shell Nederland Chemie B.V. uit Moerdijk in de provincie Noord-Brabant

Aangezien het hier gaat om een zeer beperkte toevoeging van populatie (mogelijk twee akkerbouwbedrijven), zal het groepsrisico door deze ontwikkeling niet toenemen.

Afbeelding 8.3: uitsnede risicokaart OZHZ

8.6.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de ontwikkelingen in dit bestemmingsplan.

8.7 Overige belemmeringen

Naast de hiervoor beschreven milieuaspecten kunnen er nog andere belemmeringen in of nabij het plangebied aanwezig zijn die van invloed kunnen zijn op de planvorming. Het gaat bijvoorbeeld om de aanwezigheid van straalpaden, planologisch relevante kabels en leidingen (zoals waterleidingen of rioleringsleidingen), beschermingszones en dergelijke. De nieuwe percelen en de bedrijven die er op gerealiseerd zullen worden, brengen geen geurhinder met zich mee. Dit komt omdat er op de percelen akkerbouwbedrijven komen en geen veeteeltbedrijven.

9 Uitvoerbaarheid

9.1 Economische uitvoerbaarheid

Exploitatieverplichting

Bij de voorbereiding van een ontwerpbestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting van een bestemmingsplan minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens is met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting ontstaan om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld. Deze bevoegdheid tot vaststelling wordt gedelegeerd aan Burgemeester en Wethouders.

Tussen de grondeigenaar en de gemeente wordt een anterieure overeenkomst gesloten. Het opstellen van een exploitatieplan is niet benodigd.

9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Plan(vormings)proces

Dit plan voorziet in een planologisch/juridische regeling voor de ontwikkeling van twee agrarische bouwvlakken. Hierdoor kunnen twee bestaande agrarische bedrijven elders uit de provincie verplaatst worden naar het landelijk gebied van de gemeente Cromstrijen. De recreatie- en natuurontwikkeling in de provincie kan hiermee verder vormgegeven worden. Daarmee dient de vestiging van de twee agrarische bedrijven indirect een groter maatschappelijk belang. De twee akkerbouwbedrijven worden in een reeds bestaand agrarisch gebied gevestigd. Vanuit dat oogpunt wordt het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

Voorts wordt het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd, waarbij een ieder de mogelijkheid heeft een zienswijze in te dienen.

Conclusie

Gezien het voorgaande wordt het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

10 Procedure

10.1 Voorbereidingsfase

Overleg

Conform artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dienen burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In dit kader wordt het voorontwerpbestemmingsplan voor advies toegezonden aan de gebruikelijke overleginstanties.

De ontvangen overlegreacties zijn samengevat en beantwoord. De Nota vooroverleg is als bijlage 5 bij deze toelichting gevoegd.

10.2 Ontwerpfase

Na afronding van het vooroverleg is de formele bestemmingsplanprocedure gestart. De aanpassingen die volgden uit de overlegreacties zijn verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan. Ook zijn ambtshalve aanpassingen doorgevoerd.

Op de voorbereiding van een bestemmingsplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening dient de kennisgeving, als bedoeld in artikel 3:12 van de Awb, ook in de Staatscourant te worden geplaatst en via elektronische weg te geschieden. Tevens dient de kennisgeving te worden toegezonden aan die diensten van Rijk en provincie die belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn, aan het waterschap en aan belanghebbende gemeenten.

Het ontwerpbestemmingsplan is op 6 november 2017 gedurende zes weken ter inzage gelegd. Binnen deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk een zienswijze op het plan in te dienen, er zijn geen zienswijzen op het plan ontvangen.

10.3 Vaststellingsfase

De gemeenteraad heeft het bestemmingsplan op 13 februari 2018 vastgesteld.

Tegen het besluit tot vaststelling staat direct beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Direct na de beroepstermijn treedt het plan in werking waarna tot planrealisatie kan worden overgegaan.

BIJLAGE 1
Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend
veldonderzoek, BAAC, V-16.0154, d.d. juli 2016

BIJLAGE 2
Verkennend bodemonderzoek, bouwvlak A, Terra
Milieu bv, Tm2016.256-1, d.d. 19 juli 2016

BIJLAGE 3
Verkennend bodemonderzoek, bouwvlak B, Terra
Milieu bv, Tm2016.256-2, d.d. 19 juli 2016

BIJLAGE 4
Notitie akoestisch onderzoek wegverkeerslawai,
KuiperCompagnons, 834.302.00 d.d. 14 juni 2016